

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene täht, 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka. Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Reedel, 17. detsembril 1926. a.

VII. aastakäik.

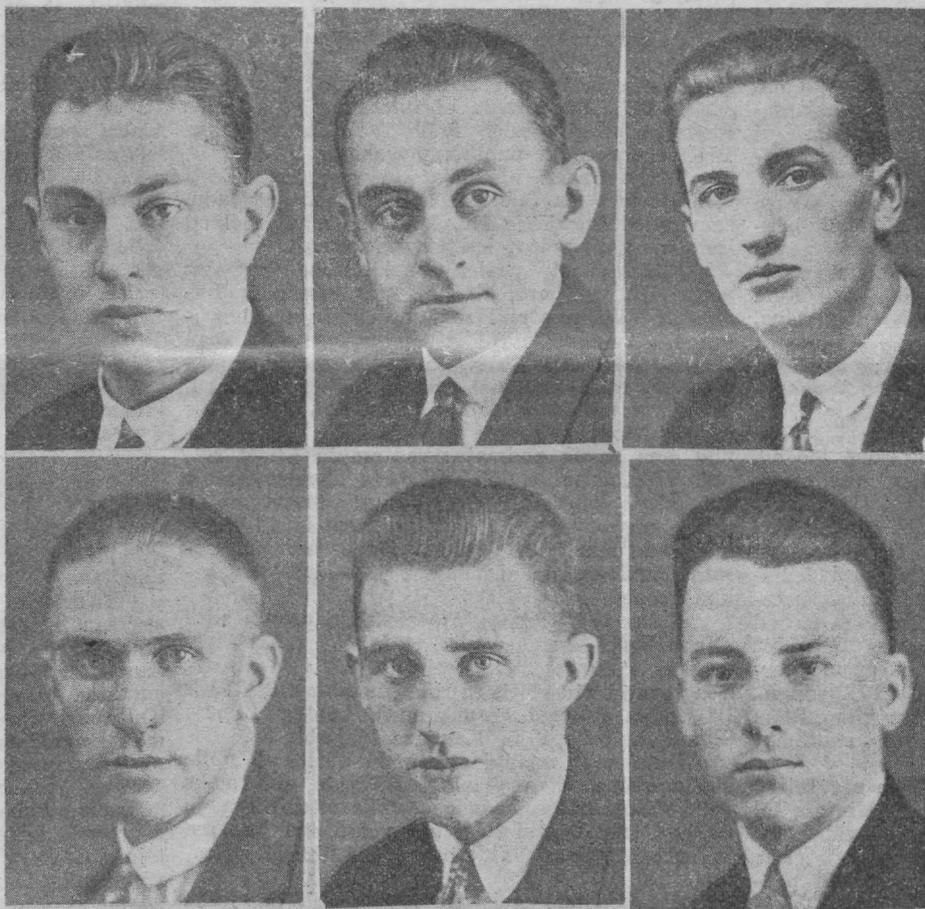
Eesti populäärsemad üksteist.

K. Akeli foto.

TJK grenadeerid jõuludressis: ülemine rida vasakult: Ralf Liivar, parem back, meeskonna kapten; August Lass, värava vaht; Rudolf Kallaste, vasak back.

Keskmine rida: Elmar Kaljot, parem half; Johannes Lello, tsentrhalf; Harald Kaarmann, vasak half.

Alumine rida: Hugo Väli, paremäär; Arnold Pihlak, paremsisemine; Eduard Ellmann, kesktormaja; Ernst Joll, vasaksisemine; Johannes Brenner, vasakäär.

Tallinna jalgpalliklubi oli 1926. aasta jalgpalli hiilgehooaja kandvam jõud, kelle initsiatiivil suuremalt osalt heitlused välisvõrastele sõlmusid ja ise eesrinnas ikka tõesedalt sammus. Sügiseks tõusis rohketes võistlustes kogemustega rikastunud meeskonna vorm Eestis seninägematule kõrgusele, mille tagajärjel TJK'l ei pakkunud mingit raskust väravarikka triumfikäiguga esivõistlustel meistriks tulla.

Meistermeeskond TJK, tehniliselt virtuooslikum jalgpallitervik Eestis ja rahvusmeeskonna kandvam alus. Kavatses eeloleval suvel veel elavamalt rahvusvahelisi suhteid sõlmida, peale nimekate välismaade külaliste vastuvõtu ka ise pikema välisreisi ette võtta.

Jalgpallihooaeg jõuluperspektiivis.

1926. oli parim kõigest senistest. Üldine edu ja tippmeeskondade hiilgevorm.

Ei tea, kas õnneks või õnnetuseks, aga Taveataat on meid, eestlasi, puistanud sarnasele maalapikesele, kus suvet on päris vähe, talvet veel vähem, kuid selle eest rohkelt poririkast kevadet ja süngest sügist. Kõige enam kurvastavad selle üle meie nahkkuulirüütlid, jalgpallimehed, kes palju ei taha tegemist teha ei sise- ega talisportiga, vaid ainult unistavad oma lemmikalast.

Tõesti, jalgpallihooaeg on meil kohutavalt lühikene. Kui veel loed mõnest ajalehest, et jõulupühadel ja uuel aastal kusagil Hispaanias põletava päikese all higis ja tolmus matshe maha lüüakse ning sellejuures mõtled meil katuse- räästani ulatavate lumehangede peale, siis tekib iga tõsise jalgpallimehe südames püha viha selle vastu, kes meile asukohaks määras põhja piiri, mitte aga ekvaatori.

See on ainult selleks korraks. Pea pöörduvad mõtted jälle teisale, kuid jutud jalgpallist, möödunud ja eelolevast hooajast ei vaibu. Kuigi lumi katab pakult maad, liuväljadel üürgab muusika ja Reomüür näitab oma 10—15 pügalat alla nulli, jalgpallitegelased peavad omi korralisi koosolekuid ja rüütliid ise — need jutustavad teineteisele legendaarseid juhtumisi ühelt ehk teiselt välisreisilt ja tuletavad meele möödunud hooaja palavaid heitlusi sametrohelisel murul. Näete, kuigi on talv, aga nahkkuuli ümber keeb elu aasta läbi.

Tänavune aasta on kõigile jalgpallisõpradele annud tubli lahkama kõneainet. Sünnitas see ju ühes eelmise aastaga meie jalgpalliliikumises teatud murrangu ja tõstis ta niivõrd hea tüki kõrgemale, kui see Pariisi olümpiaadi aastal oli. Meeskonnad vahetasid värve, nii et mõni asjasse- pühendamata kausi silmi pidi teritama, enne kui aru sai, millised olid TJK, Meteori, Kalevi, Siiruse või Merkuri mehed.

Aasta on lõpule jõudmas. Igalpool tehakse bilansse, arvestatakse kasu ja kahju. Meie jalgpallihooajale on ammugi tõmmatud kriips peale. Ei oleks siis ka üleliigne, kui korraks heita pilku sellesse, tuletada meele ilusaid suveõhtuid kõigi nende hirmujudinade ja närvivapustustega, mida kannatlik jalgpallipublik on läbi elanud.

Uvertüüri mängis hooajale TJK, kes oma äsja sindinud venda, Meteori, kohe 6:2 peksis. Selle järele võeti juubeli puhuks käsile Riia YMCA, kes TJK-lt ja Meteorilt 4:1 ja 5:3 lüüa sai. Paari päevaga oli 21 väravat juba löödud, ilma et keegi oleks saanud ümber vaatadagi. Kuid see oli alles eelmäng.

Päris hooaeg algas siis, kui TJK alustas oma esimest välisreisi Läti ja Leedu. Õhus oli juba tunda nahkkuuli lõhna ja väljad vabanesid silmnähtavalt jääkate alt, millesse neid olid asetanud liuväljad. Arkasid Spordi ja Kalevi mehed ning selle aja sees, kui TJK Kaunases Makabit ja LFLSi 4:1 ning 7:0 materdas, oskas meistermeeskond Sport Kalevit 3:1 lüüa. TJK magusale algusele lisas veidi sappi juure viik Riias RFK-ga 1:1, kuid sellele ei pandud suuremat rõhku.

Umbes samal ajal alustasid tegevust teised vähemad seltsid ja provintis. Noor Merkur löi esimeseklassilist Nõmme Kaljut 2:1 ja väikeseltsid tegid oma karikavõistlustele alguse.

Esimese võistlusena meelitas ligi 3000 pealise rahvaulga TJK väljale 4. Eesti-Läti kaitsevää meeskondade vaheline maavõistlus, mille võitis Eesti 1:0 (olgu muuseas juure tähendatud, et Pihlaka penalty'st). Enne seda tegi Sport oma traditsioonilise välisreisi Soome, kus ta HJK-le 0:2 kaotas ja Turun Palloseuraga mängis 2:2. Kalev paar päeva hiljem löi Nõmme Kaljut 2:0.

Peale seda, kui värsked meeskonnad, Siirius ja Merkur provintsi olid käinud õpetamas (Siirius-Viljandi sp. klubi 2—1 ja Merkur-Pärnu Tervis 6:2), tulid väikest Eestit külastama tšehhid. Sellest kõneldi palju, kuidas TJK Trebitschile 3:2 ja Meteor 3:1 kaotasid. Soovitati isegi saapad varna panna ja mängimisest loobuda.

Tekkinud pettumust aitas veidi unustada esimene maavõistlus staadioni rohusel väljal. Võit leedulaste üle 3:1 polnud küll hiilgeresultaat, kuid onneti siiski võit. Linnavõistlus Tallinn-Kaunas 4:1 aina suurendas tuju.

Järgneva omavaheliseks palaks oli Spordi ja Kalevi kohtamine TJK karika peale, mis Spordile andis teenitud võidu 4:0.

Väikese puhkeaja järele seisis ukse ees teine maavõistlus, Poolaga Varssavis. Teele asuti meeskonnaga, mis koosnes seitsmest Spordi, kolmest TJK ja ühest Meteori mehest. Sobieski

pargis anti leil, 2:0, ära, kuigi mäng isenesest oli tasavägine. Kodus samal ajal löi Kalev Meteor 5:2, mille juures Kippi hat-tricki kiitvalt märgiti.

Sport kutsus omale lennuteel külla Helsingi Kiffeni ja peksis seda mugava õhusõidu eest 4:1. Sellega algas kõige palavam nahkkuuli ajajärk, sõna tõsisel mõttel jalgpallirägastik. Nende järjekorda seadmises võib nende ridade kirjutaja eksida, mida ta palub lahkesti vabandada.

Nelja aasta järele külastasid rootslased meid TJK kutsel. Esimesel päeval andis nad pererahvale 3:2 „vastu muhku“, kuna kombineeritud meeskond kaks-kahelise viigi saavutas. Rootslaste mängust oldi vaimustatud, aga ükski prohvet ei teadnud ennustada seda, mis veel eel seisis. Liibavi olümpiaa kõrvetas nina, mängides Spordiga 2:3 ja Kaleviga 1:7. Viimase võiduga teenis Kalev omale esimesed loorberid ning ta ridadest hakati noppima mehi rahvusmeeskonda.

Peale seda, kui TJK oli Varszaviankat sungenud 6:1 ja Meteor 3:2, ka veel peale seda, kui lennukil saabusund Helsingi Kannaterna TJK paremust 3:2 tunnistama pidi, tuli see, mis tulema pidi. Nimelt kolmas maavõistlus. See tuli Rootsiga ja suure katastroofiga. Et ta üks udusem lehekülg meie jalgpalli ajaloo üldse on, siis tahaks sellest rutem mööda minna. Veel praegugi ajab 7:1 kaotus külmajudinaid üle selja.

Aeg parandas siiski löödud haavad paari nädala jooksul. TJK tõi ilmakuulsa Viini Hakoahi Riist siia ja mängis sellega hooaja hiilgavama partii 0:1. Peale seda ei tuletanud katastroofi Rootsiga keegi meele. Selle võistlusega lõikas TJK loorbeere ja publiku poolehoidu.

TJK-t hakati hindama kui parimat Eesti meeskonda. Ka Sport katsus Hakoahiga jõudu, saavutaski tagajärje 1:2, kuid see mäng polnud iseloomult nii võluv, kui päev varemalt.

Nädalapäevi peale ilmakuulsuse rumalat võitu TJK ja Spordi üle, tuli viimasele külla Budapesti Vivo, igatpidi reklameeritud ja ülespuhutud. Vastuvõtjad löid Ungari juudid õige kergelt 3:1, kuid Kalev valmistas neile sarnase üllatuse, mida nad vist uneski polnud näinud. Hoorikka mänguga võitis Kalev 8:5, püstitades sellega hooaja väravate rekordid. Ka TJK ei jät- nud oma sauna andmata; vaatamata Riist tul- nud Vivo abiväele, löi TJK teda halastamatalt 4:1. Päris kahju hakkas — kui materdamine selles tempos edeneb, ei julge enam ükski välis- meeskond siia tulla. Õnneks lõppes nende hirm- sate löömingutega südasuvine ja — rahvusvahe- line hooaeg.

Kalev ja Sport tegid peale seda paraja viigi „Vaba Maa“ karika peale 1:1 ja kohe selle järe- le asus Kalev oma välisreisile Läti ja Leedu. Hea vormi tõttu võitis ta Riia Makabit 8:0, RFK't 2:1 (mida mitmed ei uskunud), kaotas Liibavi Olümpijale 3:2 ja löi Kaunase Makabit 8:0.

Peeti veel muidki vähemaid võistlusi, mille üleslugemine viiks pikale. Märkida ehk oleks Tall. väikeseltside koonduse väljasõitu Riiga ja Liibavi, kust tagasi tuldi ühe võidu, ühe kaotuse ja kahe viigiga. Võideti nimelt Liibavi Olüm- pijat 2:0.

Ringkondade meistrite meister oli ka juba selgunud — selleks osutus Tallinna Võitleja, nii ei jäänud muud üle, kui tuli jalgpallivõistluste esivõistluste register lahti tõmmata. Need algasid vaikselt. TJK tegi algatuse, hüppas Narva ja löi sealset Võitlejat 4:0 ja tegi siis ka Nõmme Kaljule 6:0 otsa peale. Sport-Kalev mängisid vahepeal „Vaba Maa“ karika peale jäl- legi viiki, seekord aga 2:2. Esivõistluste tsükli andis Pärnu Tervis Spordile loobumisevõidu, ku- na Kalev võitis Meteori 4:1.

Siis tul neljas maavõistlus, Helsingis Soomega, mille tagajärjeks oli 1:1 viik. Iga- tepidi rahuloldav tagajärj, võrreldes eelmise maavõistlusega, kuigi soomlased omale ise mõ- lemad väravad löid.

Soomest tagasi tulles algasid pinevad esi- võistluste poolfinaalid. Kalev-TJK kohtamine oli sügishooaja suursündmuseks. Hoogsalt ja ladusalt purustas TJK Kalevi noori 6:0. Sport suutis oma nooremat venda Siirius võita ainult 1:0.

Viies maavõistlus, seekord Lätiga, andis meile nappi võidu 1:0. Ometi oli see üks- kord võit lätlaste üle, mida kaua aega ei ustud. Ainult linnavõistlus Tallinna-Riia pahandas vei- di — selles kaotas Tallinna 2:3.

Juba seisiski esivõistluste finaali ukse ees.

Hallil sügispuhapäeval kohtasid staadionil Sport ja TJK. Viimane võitis 4:1. Uus meister oli selgunud. See ei võinud ka teisiti ollagi. Terve suve läbi head vormi näidanud TJK teenis meistri nime ausalt.

Mida jääb veel juure lisada sellele mitme- kesisele hooaja menüüle. Ta algas hoogsalt, kuid lõppes kurva akkordiga. Tallinn-Helsingi linnadevõistlus andis Helsingile 2:1 teenimata võidu.

Ka ei pakkunud rõõmust pilti „väljaspool“ hooaega peetud välktuuril. Selle võitis Sport, kuid mõnesugustel põhjustel ei antud talle au- hinda.

Ja nii lõppes see hooaeg, mis meie jalgpalli- ellu valas uut tuld. Peaks see tuli ainult tule- val ja ületuleval hooajal edasi leegitsema!

Ernö.

Kehakultuuri sihtkapitali valitsuse aastakoosolek

peeti 12. detsembril Tartus, Eesti karskusliidu ruumides.

Valitsuse juhatusse valiti eeloleva aasta peale järgmised hrad: esimeheks L. Tõnson, abi- esimeheks dr. J. Vilms, sekretäriks L. Kalmet ja laekahoidjaks dr. Männik.

Ametisse kinnitati rändavateks spordi- instruktoriteks: Põhja-Eestisse, asukohaga Tal- linn, J. Villemson ja Lõuna-Eestisse, asukohaga Tartu, N. Pärn.

Spordiorganisatsioonidele otsustati toetust määrata järgmiselt:

1. Sportbüroole 120.000 mk., 2. Ekraveli- dule 50.000 mk., 3. Talispordiliidule 50.000 mk., 4. Käsipalliliidule 25.000 mk., 5. Jalgpalliliidule 25.000 mk., 6. Pärnu Tervisele 25.000 mk., 7. Audru spordiühingule 15.000 mk., 8. Narva Võit- lejale 20.000 mk., 9. Jõeletme ühendusele 15.000 mk., 10. ÜENÜTO'le 25.000 mk., 11. Lihula rahvahariduse seltsi spordiosakonnale 15.000 mk., 12. Tartu Ülevile 25.000 mk., 13. Kaarli Sä- de'le 15.000 mk., 14. Rakvere Kalevile 25.000 mk., 15. Esna Kaljule 15.000 mk., 16. Tartu Ka- levile 40.000 mk., 17. Tallinna Florale 25.000 m., 18. Tallinna töölis-spordiühingule 25.000 mk., 19. Tallinna politsei spordiringile 20.000 mk., 20. Lohusuu Põhjalale 15.000 mk. Peale selle otsus- tati kõigile registreeritud spordiühingutele saata hinnata 2 dr. L. Pihlaka Spordiõpetust ja 2 W. Knesebecki jalgpalliõpetust.

Maadlejate treeningukava

töötati välja Ekraveliidu poolt ja esitati Spordi kesklidule, mille see oma viimasel koosolekul kinnitas.

Treenerite andmiseks seltsidele korraldatakse maadlusinstruktorite täienduskursused, mis juba praegu alanud ja 10. jaanuaril lõpevad. Kursustel käivad teiste hulgas ka sarnased tun- nustatud maadlejad kui: Väli, Käpp, Kraanberg, Kullisaar, Kursmann jne. Peale kursuste lõppe- mist korraldatakse kohe 1-kuulised olümpia treen- ingukursused maadlejatele järgmistes kohtades: Pärnus, Paines, Viljandis, Sindis ja Tallinnas (viimases kahes kohas, Kalevis ja Spordis).

Peale selle hakatakse parematele maadleja- tele ühisharjutusi korraldama, mis sisaldavad võimlemist ja matitreeningut. Juhatajateks hak- kavad arvatavasti Väli ja Kursmann.

Iga kahe nädala tagant korraldatakse matshvõistlusi valitud paaridele. Sarnasena kes- tab treening kuni kevadeni, mil viimase suure- ma katsena Eesti-Soome maadlus-maavõistlus pidamisele tuleb.

Kergesportlaste treeningut

katvateb Ekraveliit korraldada järgmise kava järele, milleks Spordi keskliit oma nõusoleku ju- ba annud:

Uuest aastast alatakse nii Tallinnas kui Tartus ühiste saaliharjutustega, mis sisaldavad peajasjalikut võimlemist. Aprillis korraldatakse Tallinnas kuuajalised täienduskursused kerge- jõustiku instruktoritele, kes nende lõpetamise jä- rel üle kodumaa laiali sõidavad ja kohtadel oma- korda kursusi korraldavad.

—Kokkuhoidlikud belglased. „Kicker“ tea- tab, et ühes väikeseltsis Genti lähedal on seltsi juhatus hakanud originaalset meetodi väljamine- kute kahandamiseks võistluste korraldamisel tar- vitama. Nimelt ei trüki ta enam pääsetähti, vaid lööb kassas rahamaksjale seltsi templi peopesale, mida pääsetähena tuleb ette näidata.

Eesti Spordilehega nr. 47

lõpetab toimetus lehe tänavuse ilmumise-aasta. Tehnilistel põhjustel ei ole võimalik lehte nr. 48 välja lasta. Loodetavasti vabandab lugejaskond selle ootamatuse.

1927. aastal ilmub leht ikka endisel kujul kord nädalas, kusjuures esimene number juba 3. jaanuaril müügile läheb. Tellimiste vastuvõtmine 1927. aasta peale on juba avatud. Tellimishinnad püsivad endistena, s. o. aastas 700 marka, poolaastas 350 mk., veerandaastas 175 mk. ja kuus 60 mk. Soovitav on tellimiste andmisega rutata, kuna hilisemad tellijad piiratud trüki tõttu esimestest numbritest midu ilma võivad jääda, nagu eelmistel aastatel juhuseid on olnud.

Lootes, et E. Spordilehele seni avaldatud usaldus ja soe vastutulek lugejaskonna poolt eelolevalgi aastal jätkub, soovime siinkohal rõõmsaid jõuluid ja peatset jällejägemist.

Toimetus.

Läti kiri.

Läti-Leedu maavõistlus poksis peeti 12. detsembril Kaunases. Esineti neljas kaalus. Võistluse võitis Läti 3:1. Kergekaalus lõi Puga, Riia Krauze, Veinerti, Kaun. Makabi, punktidega, kerge-keskkaalus P. Lute, ASK, Markevitshiuse, LDS, knock out esimesel roundil, kuna Shkema (LFLS) Zvicevitshsile (JKS) teisel roundil alla andis. Ainsa võidu sai Leedu poolraskekaalus Vintsha (LDS) näol, kelle vastane Shvede (ASK) 3. roundil diskvalifitseeriti.

11. ja 12. detsembril korraldas 2. Riia atleetklubi raskejõustiku võistlused seltsi rändavate auhindade peale, mida juba 1913. ja 1914. aastal on välja mängitud.

Tõstmises, kus esines 18 meest, olid tagajärjed: sulgkaal — 1. Bite 297,5 kg., 2. Shmalcs 265 kg.; kergekaal — 1. Aleks 382,5 kg. (kah. sur. 70, üh. reb. 62,5, üh. tõuk. 75, kah. reb. 70, kah. tõuk. 105); keskkaal — 1. Ozolinsh 445 kg. (82,5—75—82,5—90—115); 2. Ashenbergs 397,5 kg.; 3. Strelnieks 365 kg.; poolraskekaal — 1. Reichmans 432,5 kg. (87,5—70—90—80—105); 2. Mednis 372,5 kg.; raskekaal — Jordans 425 kg. (82,5—65—85—82,5—115); 2. Brugis 415 kg.; 3. Hofmans 390 kg. Parima kogusumma eest sai Ozolinsh rändauhinna jäädavaks omanduseks, kuna ta selle ka eelmisel aastal oli võitnud. 1913. a. võitis auhinna Krauze, kes samuti ta ka 1914. a. oleks omandanud, kui võistlused mitte poleks pooleli jäänud. Leilands ei võtnud võistlustest osa, kuid olevat suurepärase vormis, 530 kg. kogusumma tegemine ei olevat tal sugugi raske.

Maadluses omandasid kohti: kärbeskaal — 1. Melkerts, 2. Beiners, 3. Grinvalds; sulgkaal — 1. Treirats, 2. Asmus, 3. Kundzinsh; kergekaal — 1. Jekabsons, 2. Ceichners, 3. Rozentals; keskkaal — 1. Solda, 2. Steinbergs, 3. Rozentals II; poolraskekaal — 1. Kruze, 2. Kavals, 3. Shumans; raskekaal — 1. Zvejnieks, 2. Petersons, 3. Kruminsh. Maadluses rändauhinna peale, mille 1913. võitis Maurinsh, 1914. Laptshinskis, 1925. Kavals, võitis Zvejnieks Kruzet paremusega.

Läti talispordi liit on otsustanud Läti jääpalli esivõistlusi korraldama hakata bandy määruste järel, s. o. nii kuidas see Eestis sünnib.

Ad. Plum.

Eesti jalgpalli Liidu teadaanne.

Spordiklubi Meteor mängija Elmar Kokamägi on karistatud võistluskeeluga arvates 1. novembrist 1926. a. — 1. novembrini 1927. a., liidu määruste § 13-da vastu eksimise eest.

Eesti Jalgpalli Liit.

On indiaanlased maailma parimad jooksjad?

Leoncio San Miguel.

Bob Edgren, maailma tuntumaid spordiajakirjanikke, kirjutab järgmist:

Leoncio San Miguel, keegi Tarahuamara indiaanlane Meksikost, lõi hiljuti ilmarekordi kestvusjooksus. Ta võitis nimelt jooksu Pachuce'st Mexiko City'sse, mille vahe 62,1 inglise miili ehk 100 kilomeetrit.

Leoncio jooksis selle maa, kindlasti maailma pikeima võistlusmaa, 9 tunni ja 37 minutiga läbi kõrbe, mööda kiviseid ja künklikke teeradu. Temaga ühes võistles palju teisigi Tarahuamara indiaanlasi, Meksiko ürgelanikke.

Nende vanade Inkade ja Mayade hulgas, nagu nende nimed, leidub palju suuri atleete ja jooksjaid. Nad on rajanud kivitee, mis viib Andernist, sealsest pealinast, mere ääre sadamasse. Tee pikkus on 1200 inglise miili ehk 1930 km.

Räägitakse jutte, et sealt mereäärest tuaakse värskeid humreid ja kalu linna inimeste jõul. Terve tee pikkusele on asetunud kogud, mis koosnevad ainult kuivadest musklitest, iga mehe vahe 10 ingl. miili (16.090 mtr.). Kalakastid toimetatakse edasi omapärase teatejooksuna. Iga mees katab oma vahe, kast turjal, umbes tunniga, kus teine selle haarab ja jälle edasi viib. See on raskeim jooksuterrään, mis ilmas nähtud, tee tõuseb tihti üle kõrgete mägede, kõrvetavalt palav kliima, halb tee. Need mehed on maailma kiireimad, vastupidavamad ja treenerituimad jooksjad.

Leoncio saavutust ei saa võrrelda Euroopa maratonijooksudega, sest Mexiko City asub umbes sarnasel laiuskraadil, kui Denver Ameerikas. Kes seal on viibinud, teavad, kui raske on jooksta sealse õhuga, kõrvetavas päikseleilis.

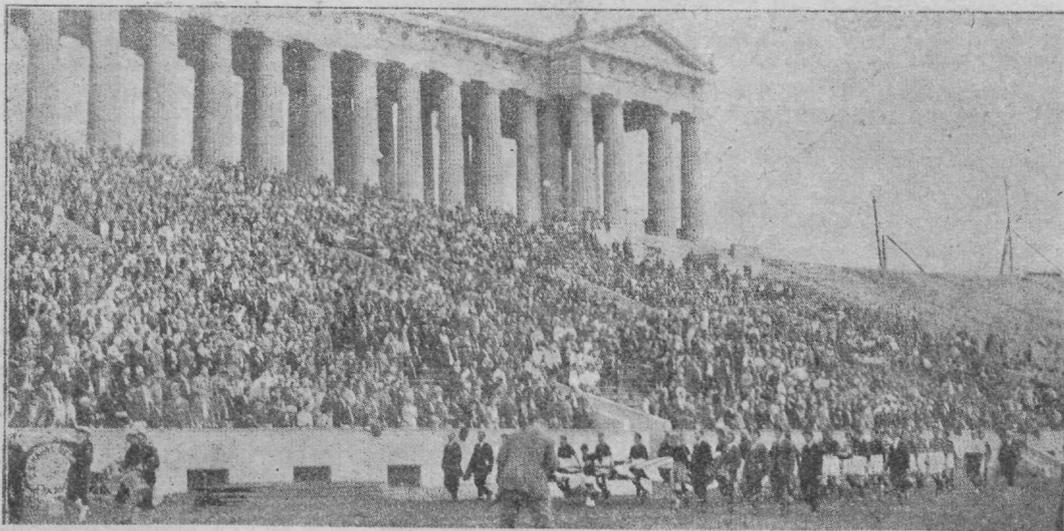
Leoncio, nagu enamused teisigi indiaanlasi, on peaaegjalikult taimetoitlane. Ühes paari teise indiaanlasega tuleb ta eelole-

val suvel osa võtma Ameerika maratoni-jooksust, ja peale vastava treeningu andmist talle kavatsetakse ta võistleva saata Amsterdamis olümpiaadile. Kergejõustik on viimasel ajal väga populaarseks saanud Meksikos kui terves Lõuna-Ameerikas, ja ilma kahtlemata püüab vana auväert Inkade rahvas auni jõuda, soomlasi ja teisi kuulsaid kestvusjooksjaid Amsterdamis võita.

Mõni aasta tagasi viibis üks Ameerika teadlane õppereisil indiaanlaste metsikute suguharude keskel Tiburonis, Lõuna-Kalifornia lahe ääres ja kohtas ühe indiaanlasega, nimega Nozo, kes püüdis jookstes jäneseid ja oli oma kiiruse poolest kuulud. Õpetlane mõttis välja 100 yardi pikkuse maa liivasel jõekaldal ja lasi Nozot sekundimõõtja järel jooksta. Ajaks tuli 9 sekundit puhtalt. On väga võimalik, et nimekas teadlane ei olnud just ekspert ajamõõtmises ja võis mõne kümnendikuga eksida, kuid kindel on ka, et Nozol stardioskus puudus. Õpetlase teade sünnitas siiski sensatsiooni New Yorgis ja sealsed sporditreenerid püüdsid haruldast jooksu-pärli mitte lasta kaduma minna. Saadeti ekspeditsioon Tiburonis, kes Nozo üles otsis ja selle USA'sse pidi tooma. Reis läks õnnelikult kuni Arizonani. Siis kadus aga ühel ilusal päeval Nozo jäljetult ja enam pole teda näha olnud. Loomulikult põgenes ta Tiburonis ja peidab ennast surmahirmul kahvatute nägudega sensatsiooni-maia yankeede eest.

Praaga Sparta reis Ameerikasse.

(E. Spordilehe kaastööliselt.)

Praaga Sparta auringi sooritamisel pidulik vastuvõtul Chicago staadionil.

Kuidas mindi Ameerikasse?

Ei ole liialdus, kui tähendada, et Praaga Sparta aastate jooksul omandatud kuulsusega Euroopa populaarsem meeskond on, kelle nimi isegi Lõuna-Aafrikasse, Aasiasse ja rõhkel määral Lõuna-Ameerikasse on ulatanud. On aga imelik, et just Põhja-Ameerikas, kuhu Spartat kutsuti, ta täielikult tundmata suurus oli. See ei peaks siiski lugejaid imestama, sest dollarite maal ei teata rohkem ka Aston Villast, Huddersfieldist ja teistest Albioni imemeeskondadest, ja ei teata üldse palju „soccer'ist“, nagu sealpool suurt loiku jalgpalli hüütakse. Mõningas paigas Kesk- ja Lääneosariikides tuli isegi mängumäärusi enne võistlust publikule ajalehtede kaudu selgitada. Küsimus on nüüd: Kuidas kutsuti siis Sparta sinna maale võistlema?

Turnee korraldati Ameerika tšehide poolt ja ettevalmistused selleks käisid juba mitmeid aastaid. Eriti enne ilmasõda elas Chicagos palju tšehi, nende hulgas endiseid Sparta liikmeid, kelle alaline unistus oli Spartat kord Michigani järve kaldal mängimas näha. Paljuid nendest katub juba roheline muru, kuid paljud elasid kaasa Sparta piduliku sissemarssi Chicagosse. Chicago on Praaga järel suurim „tšehi linn“. Sparta reis oli teoksil juba enne Hakoahi ameerikareisi, kuid nende edu mõjus lõpuks Sparta paremateks tingimusteks kaasa.

Kuidas olid tingimused?

Chicago Sparta kohustus peale Praaga Sparta reisi- ja ülespidamiskulude veel 15.000 dollarit eritasu maksma, mis ligi 6.000.000 Emk. Eritasust pidi aga Sparta katma professionaalide võidupremiad jne. Ameeriklaste poolt maksetava ülespidamise alla ei kuulnud mitte üksinda laevasõit (2. kl.), raudteesõit (2. kl.), hoteli, söök, jook, passikulud, vaid ka pesupesemine, riietepuhastamine jne. Reisiseltskonnas oli 19 mängijat, 1 treener, 2 esitajat. Lubatud tasu makseti välja kuni viimase cendini.

Palju said mängijad?

Mängijad kirjutasid alla lepingule, Chicago Sparta valikul 12 mängu sooritada, saades palga elukutselisena, kaotsiläänud tööpäevade eest erateenistuses lisatasu, samuti päevarahad ja preemiad. Päevarahad olid Euroopas ja merel 1½ dollari ja Ühisriikides 2½ dollari päevas. Peale selle sai iga mängija iga kaasatehtud mängu eest 2 doll. ja 3 doll. iga võidetud mängu eest lisaks. See ei olnud siiski veel kõik. Chicago Sparta maksis lisaks igale mängijale iga võidetud mängu eest omaltpoolt 6 doll. ja paljud spordisõbrad kinkisid mängijatele mitmesse tuhandesse dollarisse ulatavaid väärtasju.

Eelmäng Barcelonas.

10. augustil alustas meeskond oma reisi Praagast muusikahelide ja paljude tuhandete pealtvaatajate saatel. Üle Strassburgi, Pariisi ja Portbou jõuti 13. augustil Barcelonasse. Samal päeval oli kohe võistlus Club Deportive Euroopa vastu. Hiigla palavus. Euroopa oli kõvendatud kohtamiseks kolme võõra mängijaga, nende hulgas ka Zaballa ja Samitier F. C. Barcelonast. Terve linn oli ärevuses, taheti näha revanshi hiljutisele hispaanlaste kaotusele Praa-

gas. Vahekohtunik oli hispaanlane Leovera, omal alal parim seal. Ta püüdis olla erapooletu, kuid Samitier haavas teda raskelt. Ta tahtis kolm korda Samitier'd mängust kõrvaldada, kuid igakord tahtis rahvas mänguväljale tormata ja selle hädaohu ees tuli rahva soovile alistuda. Sparta võistles kaks päeva järjest Euroopaga ja mõlemad korrad 2:2.

Selle järel veetis meeskond mõned päikseküllased päevad Barcelona rannikul, kuni Praagast tulid järele Kada, Myclik, Polacek, oberst Mala (Sparta abiesimees) ja Fanta (jalgpalliliidu esimees). Inimesi oli aga nüüd kokkulepitud arvust rohkem kogunud ja 3 pidi tagasi saatama. Need olid: Dvaracek, Sima ja Moudry. Cherbourgis olid ookeaniaurikut ootamas järgmised isikud: väravahid: Hochmann ja Kaliba; backid: Perner, Steiner ja Hojer; poolkaitsjad: Kolenaty, Kada, Carvan, Cervený; tormajad: Moloun, Janda, Silny, Hajny, Horéjs, Fleischmann, Polacek, Myclik, Dolejsi; treener: Spindler; Maly, Scheinost ja Fanta.

Ookeanireis.

Välke aurik viis meeskonna reidiliseisvale „Columbusele“ — ujuvale võorastemajale. Laev on 32.000 tonni. Esimesed 2 päeva ollakse merehaiged, siis minnakse lõbusaks. Meelelahutust on palju: Veetlevamaks ajaviiteks on Fleischmann-Dolejsi duett: viul — hammoonik, mis tšehi rahvusviise mängib ja kõiki kaasa laulma tõmbab. Laeval on meeskonnal kasutada ka kena võimlusaal.

New Yorgi reidile jõuti öösel vastu 30. augusti. Järgmisel hommikul maanduti. Vastu võtma oli inimesi kogunud kõigest 300—400.

New Yorgis.

Korteri leidis meeskond 23. Street'il, Cornish Arms hotellis, kuna söömas käidi ühes tšehi rahvusöögimajas. Ajalehed ei teadnud saabunud külalistest palju pajatada, kuid mingid kupeldajad juundid tülitasid mehi terved päevad kõiksugu ettepanekutega. Carvani, Kolenaty ja Polaceki katsuti kohe esimestest päevadest New Yorgi klubidele palgata, kuna Horejst isegi värgisi taheti ära viia.

Esimene mäng oli kerge. Sparta vastu seisis amatöör olümpiameeskond, keda nõrga mängu peale vaatamata 4:0 löödi. Mäng sündis Ebettisfieldi basepalli staadionil, 6. septembril. Pealtvaatajaid 10.000. Pääsetähed à 1½ ja 2½ doll.

Järgmisel mängul, 11. sept. oli vastas Ameerika tugevamaid meeskondi — Brooklyn Wanderers. Meeskonna omanik on keegi Nathan Agar, kes sinna üle tassitud Viini Hakoahist Nemesi, Schönfeldi, Eisenhoferi, Druckeri, hiljem veel Budapesti Vivot Fischeri ja Groszi ning Viini Amateurest Kalman Konradi. Sparta mängis sellega 3:3, poolajaks juhtides 3:2. Tese poolaja algul kõrvaldas vahekohtunik Perner, nii et Spartal 10 meest väljal oli. Mängu lõpul korraldas Agar Nathan omapärase intermezzo, ta jooksis lõpuvile järel väljal, virutas rusikaga seda mitteotavale Silnyle näkku ja kratsis Pernerit silmad lõhki. Seda kõik rahva ja politsei juuresolekul. Dollarimehele on kõik lubatud!

Mängus olid mitmed mängijad vigastada saanud, nii et New York Giantsi vastu tuli paljude reservidega astuda. Giants oli Viini Hakoahi 3:0 löönud, nii et Sparta kõige halvemat kartis. Endid tublilt aga kokku võttes, õnnestus neil Giantsi üllatavalt 6:0 (4:0) võita. Jälle 10.000 pealtvaatajat, neist pooled tšehid.

New Yorgi linnapea, mr. Walker, võttis meeskonna raekojas vastu ja lasi ennast mängijatega fotografeerida. Dr. Hackenburg, linna nimekam advokaat, kandis meeskonna eest erilist hoolt. Küsimuse peale tema lahkuse üle seletas ta, et ta poisikesena Praagas oli üle plangu roninud Sparta mängu nägemiseks, kuna ta nüüd püüdnud enese võlga tasuda.

Fall River

asub New Yorgist jõe mööda 350 km. kaugusel. 150.000-line tööstuslinn. Elanikud enamasti shoti ja iri emigrandid.

Sam Mark, Fall River Clubi omanik, on oma endiselt kodumaalt importeerinud rea häid jõude professionaal klubidest. Suurejooneline inglise jalgpall, millele Ameerikas lisandunud suurelt kiirust, kuid ka toorust, nii et mäng nendega tihti elukardetav on. Horejs sai kaks tugevat lööki jalaga pähe. Ka vahetatakse meeskonnalt rohkelt mängu jooksul mehi, nii et neid 20—30 tükki 1½ tunni jooksul läbi käib. Sparta kaotas Fall Riverile 2:3 (2:2). Meeskond on kolmekordne Ameerika meister.

Cleveland

on Ohio osariigi suurim linn, elanikkude hulgas 100.000 tšehi. Hulk tänavaid on tšehi värvi-dega dekoreeritud, pidulik vastuvõtt, linnapea mr. Marshall tegi algloogi. Sparta vastu seisis kombineeritud meeskond „All Stars Cleveland“ nime all, saades hõlpsalt lüüa 6:2 (3:1). Varem ei olnud seal üle 1000 inimese jalgpallivõistlust jälginud, seekord kerkis pealtvaatajate arv 10.000 peale.

Suurepärase vastuvõtt Chicagos.

Chicagos elab 300.000 tšehi, enamuses mitte töölisel, vaid jõukad töösturid, ärimehed ja Illinoisi osariigi senaatorid. Meeskond uputati lilledesse, kõned, muusika, laulud. Läbi linna viidi dekoreeritud autodes, esimeses muusikakapell. Paljud tänavad dekoreeritud ja illumineeritud. Kogu kolm nädalat Chicagos oli üks lõpmatu pidutsemine.

Võistlusele kogus 35.000 pealtvaatajat, mis on üldse Ameerika rekord jalgpallis. Chicagos ei ole varem jalgpallis üle 5000 inimese nähtud. Väljale ilmudes mängis 60-liikmeline meriväe orkester mõlema riigi hümne ja meeskond absoolveeris tribüünide ees auringi. Vastaseks oli „All Stars of Illinois“, kellega viik 1:1 mängiti. Hakoah oli samalt meeskonnalt lüüa saanud.

10. oktoobril võistles Sparta Chicagos Kanada meistri Ulster Unitedi vastu. Vihmase ilmaga 25.000 pealtvaatajat, enamuses tšehid. Meeskond koosnes enamuses inglise professionaalidest, kes haruldaset toredat mängu näitasid. 20. minuti järel juhtisid nad juba 3:0, purustades täiesti Sparta kaitse. Poolaeg jäi 2:3 ja toreda finishiga viidi mäng lõputagajärjeks 4:4.

Erirongid St. Louisse.

Chicago tšehid said Sparta mängust sedavõrd vaimustatud, et paljud tahtsid nende mängu mujalgi näha. 17. oktoobril sõitis 2000 tšehi Sparta 450 km. kaugusel asuvasse St. Louisse. Jaamahoonesse oli vastu kogunud tuhandeid inimesi ühes muusikaga. Jaamahoonest marsiti korraldatud ridades läbi tänavate Tšehi rahvusmajasse. Jälle hümnid, tervitused väljal jne. All Stars St. Louis said lüüa 5:3 (2:1). Pealtvaatajaid ühes kaasasõitjatega 10.000.

Chicagosse tagasi jõudes oli seal mäng külaskäigu korraldaja, tšehi klubi Chicago Sparta, kus esines mitmeid endisi tuntud Praaga mängijaid. Vennasklubi sai siiski armuheitmatult 9:0 lüüa.

Järgmisel hommikul läks sõit 450 km. kaugusel asuvasse

Detroiti.

1½ miljoni elanikku, Fordi autotehased. Detroiti meeskonda oli kaua aega moodustatud ja teaduslikult treeneeritud. Kogu rahva ergutuse peale vaatamata, kes inglaste võitu ihaldasid, lõpetas Sparta poolaja 2:0 ja terve mängu 2:1. Mängu juhtus ka skandaal. Sparta väravahut sai elukardetavalt haiget, rahvas tormas väljale, meeskonna kapteni Perneriga hakkas keegi poksima. Politsei seadis korra jalule. Panketil vabandati küll Sparta ees ja taheti sõpruse kinnitamiseks revanshmatshi pidada, kuid seda ei saadud enam vastu võtta. Teepeal New Yorki käidi ka Niagara koske vaatamas.

Tundkem aukartust Amsterdami vastu!

Saavutused kerkivad kohutava kiirusega. Et Amsterdumis auhinnale pääseda, on tarvis praegusi ilmarekorde ületada!

Ei ole vist iialgi sport sarnast õitsen-gut üle elanud kui praegu. Nii kvantitatiivselt kui kvalitatiivselt tõuseb spordi tasapind hiigla hüpetega, üle öö üllatusi üllatustele otsa loopides ja ootamatusi ootamatustele. Aladel, kus sport arvudega ei ole fikseeritav, vaid ainult võistluse enese protsessis jälgitav (poks, maadlus), ei ole tõusu tempo niivõrd silmatorkav, kuid niisugustel aladel, mis peamiselt arvude kaudu mõistetavad, on viimased aastad olnud otse jalustrabavad. Näib, kui oleks tõusnud hoopis uus tõug inimesi, kes senise vägeva, püha ja imetleva kõige suurema külmaveriga jalgade alla tallanud, ilma et ise selle juures aevastakski. Hullel lugu kõigist hulludest sünnib aga kergetõustikus, kus need saavutused, mis 1916. oleks võinud sind üleilm. kätelkan-tavaks kangelaseks teha, 1926. aastal ainult provintsiatlendile kohased on.

Kümne aasta eest näis Eesti maailma suurustele järele jõudvat, 5 aasta eest unistati isegi nende mahajätmisest, kuid 2 viimast aastat on meile otsekui pommid jalgadesse-kättesse riputanud ja ainult statistideks seadnud selle maantee servale, kus pöörase traaviga igat värvi mehed meist kuulsuse poole mööda kihutavad. See on öeldud ilma igasuguse liialduseta, meelehärmatata.

Millest see tingitud, oleks vast teemiks ühele järgnevale kirjutusele, kuid tähtis oleks momendil meie abitud seisukorda fikseeridagi, arusaamist olude tõelikkusest istutada, et mitte kinnisilmi teeääres kükitada ja ise arvata endidki teistega ühes edasi liikuvat. Kui valus tõde ometigi kord südamesse torkaks, võib olla sunniks ta siis igat meest ennast valjemini pihku võtma ja ka jälle veidi edasigi kobima! Tahaks öelda: Vähem jonnakat iseteadvust suuremat aukartust ja hardumust asja vastu, — sest Eesti sportlase iseloomulik pahe näib olevat enese ülehindamine, teiste ja spordi alahindamine.

Laseme arvusid kõneleda! Kui paari aasta eest meil mehi oli, kes oma saavutustega aastakokkuvõtetes maailmas esikohal seisid, ei ole meil kahel viimasel aastal olnud meest, kes kahekümnendast kohast ettepoole pääseks. Ja seejuures tuleb veel arvesse võtta, et kõiki maailma paremaid tagajärgi on raske koguda, nii et tõelikult meie shansid ikkagi arvatavast veel vähemad võivad olla.

Meie arvates peaks olukord Amsterdumis niisugune olema, et lõpuvõistlustesse pääsmiseks või mõningate eelvõistluste võitmisekski umbes sarnaseid tagajärgi tarvis läheb, mis viimaste aastate 10 parema keskmisele saavutusele vastavad, kuid et võidus enam-vähem kindel olla, siis juba praegustest ilmarekordidest paremaid tagajärgi. See peaks vist ilma pikemata selge olema, kui järgnevaid arvusi tähele panna. Kui karmilt asja käsitada, võiks isegi selle järel küpsusenõudeks nendele meestele, kes tahavad olümpiaadi pääseda, järgmised normid seada: 100 mtr. 10,6; 200 mtr. 21,2; 400 mtr. 48,7; 800 mtr. 1.53,5; 1500 mtr. 3.56,5; 5000 mtr. 14.54; 10.000 mtr. 31.50; 110 mtr. tõkkeid 14,8; 400 mtr. tõkkeid 55,4; kaugus 7,40; kõrgus 1,95; kolmik 14,55; teivas 4,00; kuul 14,90; ketas 45,90; oda

63,80; vasar 49,20; maraton 2,40; kümnevõistlus 7,300.

Võib oletada, et peale kahe viimase aasta teised tagajärjed meie meeste poolt vist saavutatavad ei ole (võrreldagu ainult tänavusi paremaid tagajärgi toodud normidega), seega ainult ikka jälle Klumberg ja Lossman mehed on, kellele meie praeguste andmete järel võib olümpia võidulootusi panna. Kuid, et nendegi võidulootused vähemad on, kui 4 või 8 aastat tagasi, on pikemata selge.

Kuivad faktid löövad jalad alt meie igasugustel illusioonidel. Tuleb paratamatult enam reaalsele pinnale asuda, ja seda

Roland Locke, kiireim mees maailmas 1926. aastal. Jooksis 100 yardi 9,5 ja 220 yardi 20,5.

eestkätt just nendel meestel, kes meil paremate sportlastena tuntud. Suuremat hoogu ja hoolt, suuremat vaimustust ja kavakindlust, enam asjasse süvenemist ja enesedistsipliini, vast siis võiksime ehk veel järelejäanud poolteise aastaga sedavõrd paraneda, et meie enam-vähem üldisel konkurentsi tasapinnal püsiksime ja esmakordselt sõeraajale ilmuvatele papuadele ei pruugiks paarimehi anda viimaste „au“ peale pretendeerimisel!

Praegu seisab meil tali ees, see ei ole kergesportlastele logelemiseks, pidagu seda iga mees meeles! Kui harjutuste hoog ikkub tal raugema, siis võtku ta E. Spordileht kätte ja tuletagu enesele meeles oma ülesannet maailma parimate meeste saavutusi lugedes, mis siinkohal lühidalt, kuid küllalt mõjuvalt peaksid toodud olema:

100 mtr.: 10,3 — Körnig, Saksa; 10,4 — Wege ja Dreibholz, Saksa; 10,5 — Schüller, Houben, Saksa ja Theard, Haiti; 10,6 — Van den Berghe, Holland ja Corts, Saksa; 10,7 — Fluck ja Hajdu, Ungari, Maregatti, Itaalia, Andersen, Norra, Pettersson, Rootsi, Körner ja Thumm, Saksa.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 10,52; 1925. a. — 10,61.

200 mtr.: 20,5 — Locke, Ameerika; 20,8 — Paddock, Ameerika; 20,9 — Borah, Ameerika; 21,0 — Russel, Ameerika; 21,1 — Hale ja Clark, Ameerika; 21,3 — Charles, Ameerika; 21,4 — Norton, Sharkey, ja Alderman, Ameerika; 21,5 — Körnig, Saksa ja House, Ameerika; 21,6 — Harris, L.-Aafrika, Wege, Saksa, Andersen, Norra, Grehan, Austraalia; 21,7 — Scholz, McColl Scull, Ameerika, Houben, Saksa.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 21,09; 1925. a. — 21,32.

400 mtr.: 48,0 — Kennedy, Ameerika; 48,2 — Griffith — Inglise; 48,4 — Philips, Ameerika; 48,7 — Imbach, Shveits, Gestreich, Ameerika; 48,8 — Cooke, Burgess, Miller; Paulsen, Ameerika; 48,9 — Peltzer, Saksa; Paulen, Holland, Proudlock ja Burns, Ameerika; 49,0 — Fitsch, Muller ja Kane, Ameerika.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 48,61; 1925. a. — 48,76.

800 mtr.: 1.51,6 — Peltzer, Saksa; 1.51,7 — Martin, Ameerika; 1.52,0 — Lowe, Inglise; 1.53,4 — Martin, Shveits, Martin, Prantsuse, Campbell, Ameerika, Ledesma, Argentiina; 1.53,8 — Rosza, Ungari, Houghton, Inglise; 1.54,0 — Böcher, Saksa, Caine, Ameerika; 1.54,2 — Baraton, Prantsuse; 1.54,7 — Tatham, Inglise; 1.54,8 — Sober, Ameerika; 1.55,0 — Watson, Ameerika.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 1.53,05; 1925. a. — 1.53,72.

1500 mtr.: 3.51,0 — Peltzer, Saksa; 3.51,8 — Vide, Rootsi; 3.52,8 — Nurmi, Soome; 3.54,8 — Martin, Prantsuse; 3.55,8 — Borg, Soome; 3.56,6 — Pélé, Prantsuse; 3.57,3 — Sjögren, Rootsi; 3.57,6 — Eklöf ja F. Eriksson, Rootsi; 4.00,0 — Baraton, Prantsuse; 4.00,8 — Böcher, Saksa.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 3.55,3; 1925. a. — 3.58,28.

5000 mtr.: 14.34,0 — Nurmi, Soome; 14.47,8 — Ritola, Soome; 14.48,9 — Kinnunen, Soome; 14.55,3 — Vide, Rootsi; 14.55,5 — Jokela, Soome; 14.58,2 — Sarvimäki, Soome; 14.59,1 — Matilainen, Soome; 15.00,4 — Johnston, Inglise; 15.00,8 — Guillemot, Prantsuse; 15.04,9 — Berg, Soome; 15.05,1 — Öhrn, Rootsi.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 14.54,05; 1925. a. — 14.53,16.

10.000 mtr.: 31.12,2 — Nurmi, Soome; 31.53,9 — Rastas, Soome; 31.57,4 — Rötö, Soome; 31.58,0 — Salmi, Soome; 31.59,6 — Dolques, Prantsuse; 31.59,7 — Jokela, Soome; 32.07,8 — Selen, Rootsi; 32.08,7 — Posti, Soome; 32.11,3 — Stenfeld, Rootsi; 32.13,0 — Sarvimäki, Soome; 32.15,8 — Badendyck, Norra; 32.18,8 — Rätze, Saksa; 32.21,0 — Talo, Soome; 32.22,0 — Jussila, Soome.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 31.58,6; 1925. a. — 31.46,52.

110 mtr. tõkkeid: 14,6 — Dye, Ameerika; 14,7 — Maxwell, Ameerika; Atkinson, L. Aafrika; 14,8 — Guthrie, Ameerika; 14,9 — Pettersson, Rootsi, West, Murphy ja Werner, Ameerika, Trossbach, Saksa; 15,0 — Christiemsson, Rootsi, Leistner, Ameerika; 15,1 — Wennström, Rootsi; 15,2 — Burghley ja Gaby, Inglise; Wells, Stewes ja Reynolds, Ameerika.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 14,84; 1925. a. — 14,87.

400 mtr. tõkkeid: 54,8 — Vilen, Soome; 54,9 — Peltzer, Saksa; 55,0 — Facelli, Itaalia, Burghley, Inglise, Taylor, Ameerika; 55,2 — Mattila, Soome; 55,2 — Pettersson, Rootsi; 55,4 — Jukola, Soome, Brewster, Argentiina; 55,6 — Kostrzevski, Poola; 55,8 — Gibson, Ameerika; 56,0 — Spencer, Ameerika.

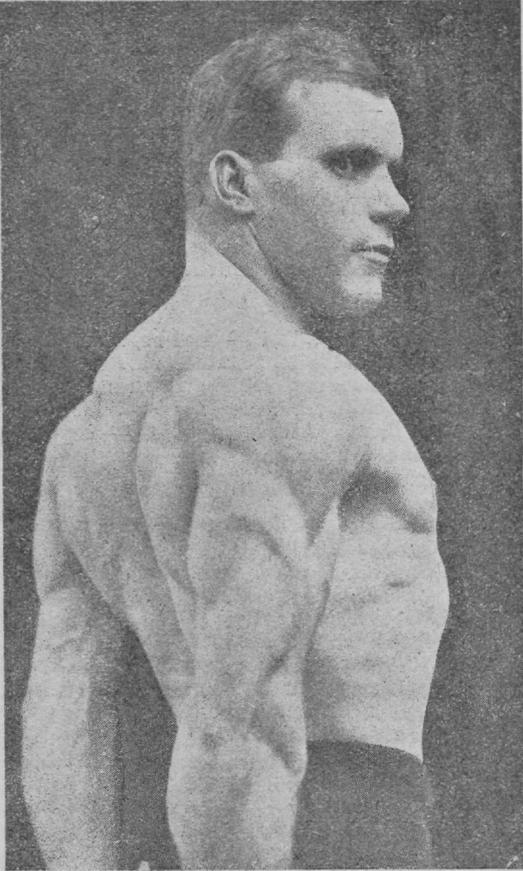
10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 55,15; 1925. a. — 55,67.

Kaugus: 7,68 — Hubbard, Ameerika; 7,44 — Honner, Austraalia; 7,37 — Bonder ja Jones, Ameerika; 7,36 — Dobermann, Saksa; 7,35 — Bondschu, Ameerika; 7,29 — Atkinson, L. Aafrika; 7,28 — Püspöki, Ungari; 7,27 — Köcher-mann, Saksa; 7,25 — Hallberg, Rootsi; 7,23 — Ansen, Ameerika; 7,22 — Balogh, Ungari; 7,21,5 — De Boor, Holland; 7,21 — Hoff, Norra.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 7,36,6; 1925. a. — 7,43,36.

Kõrgus: 2,01,3 — Haggard, Ameerika; 1,98,8 — Burg, Ameerika; 1,97,5 — King, Ameerika; 1,95,6 — Ansen, Ameerika; 1,94,6 — Osborne, Ameerika; 1,94 — Coggleshall, Ameerika; 1,93 — J. Nilsson ja Cassel, Rootsi; 1,92 — Lewden, Prantsuse, Robinson ja Work, Ameerika; 1,91 — McGillis, Ameerika, Österberg, Rootsi, Björn-

Eestlane Ameerika suurima kehakultuuri asutuse instruktorsiks.

Otto Abol.

Peale kestvat väljamaal viibimist saabus hiljuti kodumaale New Yorgi „Delehanty Institute“ spordiinstruktor ja tüse raskejõustiklane hra Otto Abol, kes nende ridade kirjutaja palve peale oma mitmekülgsest ja huvitava elukäigust järgmist jutustas.

„Sündisin 10. aprillil 1899. a. Heinastes kapteni pojana, kuid isa suri juba siis, kui alles kaheaastane olin ja suur perekond jäi kõik ema kasvatada. Et aga lese ainelised sissetulekud väga piiratud olid, siis pidi iga mees juba varakult omale ise leiba teenima hakkama.

Minagi sain suuri vaevu lõpetada ainult vallakooli ja läksin siis neljateistkümnendaastase poisikesena 1913. aastal merele. Et juba lapsena hea tervisega olin, siis huvitusin juba spordist maast madalast, aga erilist hoogu selleks sain siis, kui Riias otsin raamatu, kus jutustati Saksa äravõitmata vägilasest Siegfriedist, kes rändas üle ilma.

Tahes tahtmata sigis soov, saada kord ise suureks ja tugevaks spordimeheks.

Ja iga kord, kui kaaslased kõrtsidesse aega viitma läksid, käisin mina tsirkustes ja mujal sportlasi vaatamas.

Viibides 1915. a. Petrogradis, käisin sealses Kalevis ja sain siis esimesed näpunäited hrade Krauselt ja Neulandilt, kes mulle spordi alal häid lootusi andsid ja kindlasti tõendada julgusid, et minust veel tubli jõumees saab. See vaimustas.

Otsin virna igasuguseid õpperaamatuid ja teenides sõja ajal transportlaeval, hakkasin seal kahepuudalise pommiga kavakindlalt harjutama. Sealjuures panin aga suurt rõhku ka keha tervishoiule, eelistades eriti veel värsket õhku ja sügavat hingamist.

1918. a. võeti meid Inglismaal vabatahtliku laevastiku laevadelt maha ja toodi Arhangelisse. Sealses tsirkuses kohtasin paljuid atleete ja läti sportlase Bumbuli soovitusel astusin tsirkuse teenistusse. Tsirkuses tõsteti pomme, tehti igasuguseid akrobaatilisi vigureid, kuid pearõhku pandi siiski maadlusele ja maadlusmatil läks mul hästi, igatahes palju maha ei pandud.

Esinesin seal Otto Murati nime all, kuna teine eestlane Kala end Joe Jose'ks nimetas.

Nii maadeldes ja harjutades möödus 8 kuud. Siis sõitsime Vene kodusõja järeldusel ühes Bumbul'iga 1919. a. jäälõhkuja „Ilja Murometsal“ Inglismaale.

Seal sõlmisime peagi sportlasi tutvusi ja peagi palgati meid kahekesi ühe tsirkusetrupi teenistusse, kellega liikusime ühest kohast teise. Elu oli ilus ja vaheldusrikas, kuid 1921. ei saanud meie ettevõtja, tema perekonnas juhtunud õn-

netuste tõttu, enam meie asju ajada ja sõber Bumbul sõitis igatsusest kodumaa vastu tagasi Lätimaale.

Jäin üksinda ja läksin ehitustööle üle. Võtsin enda peale vabrikukorstnatele piksevarraste seadmisi ja teisi elukardetavaid töid, kus vajati tublisid närve, kuid tasuti hästi.

Vabal ajal aga treenerisin endiselt. West Hartlepool'is olin koguni spordiklubi liikmeks, ja kui seal 1921. korraldati Põhja-Inglismaa esivõistlused tõstmises, võtsin sellest osa ja tulin nelja nõstega (2 sur., 1 tõuk., 1 reb., 2 tõuk.) Põhja Inglismaa meistriks, tõstes 682% inglisis naela (inglis nael on 453,6 gr.) Teise koha sai keegi lätlane Thomson, tõstes 670 inglisis naela.

Peale tõstmise harjutasin veel West-Hartlepooli meeskonnas kaks korda nädalas rugbyt ja igal laupäeval pärast lõunat oli mõne klubiga võistlus.

1923. a. oli Inglismaal streik ja tööpuudus, otsustasin Ameerikasse minna, kus olud kuuldavasti lahedamad. Et aga ülesõiduks raha puudus, siis asusin jällegi laeva peale ametisse. Laev tegi aga esimese reisi Lääne-Aafrikasse ja seal jäin õige raskelt soojatõppe, mis minu põhjalikult ära kurnas. Kehvast laevakostist ei jatkunud aga kaugelki kosutamiseks ja jõuõstmiseks. Alles Kanaaria saartele jõudes hakkasin sealsel värske õhu käes uuesti kosuma ja tasapisi harjutama.

Londoni jõudes astusin teise laeva ja sõitsin Kanadasse, Montreali, kus töötasin dokis. Kohalike sportlastega sobitasin peagi tutvuse ja vabadel tundidel harrastasin uisutamist ja suusatamist.

1924. a. asusin Ameerika Ühisriikidesse, New Yorki, kus olin täiesti võõras, ilma ühegi tuttavata, mispärast asun valimatult teenistuskohata otsima.

Esimene koht oli autovabrikus, kuid et seal oli õine töö, mis halvasti mõjus tervise peale, siis läksin sealte suure kuivdoki tööle.

Aega saades sõlmisin jällegi sportlasi tutvusi ja kohtasin hea sportlase, kes avas tee kohalikesse spordiseltsidesse; seal huvitusid minust New Yorgi politseikooli instruktoreid ja kutsusid mind võimlema. Kasutasin lahket kutset ja esimesel korral rebisin nende harjutuskangi 160 ingl. naela (72,5 kg.) ühe käega üles ja tegin ka mitmeid teisi raskejõustiku numbreid.

Et juhuslikult ühe instruktoriga koht vaba oli, siis tehti minule ettepanek kooli teenistusse astuda. Veel samal aastal andsin treeneriksami ja sain Ameerika suurima politseikooli instruktorsiks. Seega võisin end nüüd peale 11 aastast püüdmist viimaks ometi sellele alale pühendada, millele sihtisid juba kõik minu lapsepõlve unistused.

Tööd on küll palju, meil on kaugel üle kolme tuhande õpilase, kuid aineliselt on elu hästi kindlustatud.

Kuid kuigi elu kohal on väga mugav, siiski valdas mind sügav koduigatsus ja käesoleval sügisel võtsin endale pikema puhkuse, et peale 13-aastast äraolekut jällegi kodumaad külastada.

Ja minu heaks meeles on ka Eesti spordielu vahe peal suuri edusamme teinud. Eesti sportlastele minu tervitus! Ameerikasse tagasi sõidul on minul siit palju häid uudiseid kaasa viia. Jõudu tööle!

Nende ridade kirjutajal ei jää siia muud ligi lisada, kui et hra Abol on nii oma keha kui ka vaimu poolest kahtlemata kaunikuulisemaid Eesti sportlasi ja läbi ja läbi gentleman, kes praegugi oma puhkuseajal kohalikele Orajõe spordiringi noortele oma nõu ja jõuga kõigiti kaasa aitab ja miskit tülikaks ega raskeks ei pea.

Vaatamata oma kauasele kodumaalt äraolemisele, on ta Eesti spordieluga võrdlemisi hästi kursis ja tema reisikohvris leiavad aset ka kõigi Eesti tähtsamate raskejõustiku meeste pildid. Nagu ilmameister Lurichil, on ka hra Abolil võrdlemisi rohke keelte oskus ja peale emakeele kõneleb ta veel vabalt inglise-, läti, vene ja saksa-keelt.

Tema paremad tõsted on: kahega surumine 220 ingl. naela, 1 tõukamine 190 ingl. n., kahega tõukamine 295 ingl. n., kahega rebimine 190 ingl. n., ühega rebimine 155 ingl. n., kokku 1050 ingl. n. — 476 kg. Keharaskuse järele kuulub keskaalu.

Peale oma otsekoheste õppetegevuse poseerib hra Abol veel ühele Ameerika kunstnikule, kes valmistab üht suuremat „Päästja“ nimelist monumenti, mida kavatakse püstitada ühte New Yorgi parki. Nõnda on see visa eesti poiss tänu oma kaunile muskulatuurile end juba alatiseks jäädvustanud...
A. H. Laur.

Kergejõustiku hirmusaavutused.

(5. l'lhk. järg.)

Hansen, Norra; 1.90,5 — Major, Ameerika, Orban ja Kesmarky, Ungari, Helgesen, Norra ja Hulteranz, Rootsi.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 1.95,18; 1925. a. — 1.94,85.

Kolmik: 15.10 — Brunetto, Argentina; 15.04 — Casey, Ameerika; 14.69 — Tuulos, Soome; 14.63 — Svensson, Rootsi; 14.59 — E. Järvinen, Soome; 14.57 — Hagen, Norra ja Rainio, Soome; 14.50 — Peters, Holland; 14.46 — Wilson, Ameerika; 14.45 — Oda, Jaapan.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 14.66; 1925. a. — 14.45,7.

Teivas: 4.19,7 — Hoff, Norra; 4.16,5 — Barnes, Ameerika; 4.06 — Carr, Ameerika; 4.04 — Graham, Ameerika; 4.03,8 — Harrington, Ameerika; 4.03 — Richardson, Ameerika; 3.96 — O'Dell, Ameerika; 3.95 — Meyers, Ameerika; 3.90 — Karlovicz, Ungari; 3.88 — McDemout, Ameerika.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 4.02,2; 1925. a. — 3.99,6.

Kuul: 15.47 — Kuck, Ameerika; 15.43 — Schwarze, Ameerika; 15.42 — Houser, Ameerika; 14.98 — Gerken, Ameerika; 14.72 — Vahlstedt, Soome; 14.70 — Daranyi, Ungari; 14.69 — Paoli, Prantsuse; 14.61 — Jansson, Rootsi; 14.59 — David, Rumeenia; 14.57 — Hoffman, Ameerika; 14.54 — Schröder, Saksa ja Torpo, Soome; 14.52 — Brechenmacher, Saksa; 14.50 — P. Yrjölä, Soome.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 14.91,8; 1925. a. — 14.90,6.

Ketas: 48.80 — Myyrä, Soome; 48.62 — Houser, Ameerika; 46.48 — Askildt, Norra; 45.82 — Marvalits, Ungari; 45.36 — David, Rumeenia; 45.30 — Sukatnieks, Läti; 45.21 — Niitymaa, Soome; 44.86 — Hoffmeister, Saksa ja Taylor, Ameerika; 44.40 — Möller, Ameerika; 44.24 — Kivi, Soome; 44.14 — Birmingham, Inglise; 44.12 — Koivisto, Soome; 44.02 — Torpo, Soome ja Sylven, Norra; 44.00 — Egri, Ungari.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 45.97,1; 1925. a. — 45.85,7.

Oda: 65.63 — Kuck, Ameerika; 65.59 — Lindström Rootsi; 63.52 — Szepes, Ungari; 63.35 — Ekqvist, Soome; 63.29 — Johansson, Soome; 63.22 — Northrup, Ameerika; 63.04 — Sunde, Norra; 62.96 — Chmelik, Tšehhoslovakkia; 62.79 — Myyrä, Soome; 62.58 — Penttilä, Soome; 61.84 — Bergland, Norra; 61.68 — Harlow, Ameerika; 61.65 — Reshetnikov, Vene; 61.36 — Lillier, Rootsi; 60.99 — Rinne, Soome; 60.96 — Gibson, Ameerika; 60.76 — Hines, Ameerika; 60.73 — Huusari, Soome; 60.48 — Lay, Austraalia.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 63.59,7; 1925. a. — 64.00,6.

Vasar: 54.47 — Nokes, Inglise; 52.15 — Sköld, Rootsi; 50.45 — Lindh, Rootsi; 49.64 — McGrath, Ameerika; 49.27 — Biggs, Ameerika; 48.50 — McEachern, Ameerika; 47.84,5 — Poggioli, Itaalia; 47.71 — Gwinn, Ameerika; 47.10 — Gurne, Ameerika; 46.50 — Hannula, Soome; 46.40 — Hawkins, Ameerika.

10 parema keskmine saavutus 1926. a. — 49.36,35; 1925. a. — 49.20.

*

Kui hinnata eeltoodud andmeid üksikute riikide järel, arvatakse 6-e kohaga, saaksime riikide järgmise paremusjärjekorra: 1. Ameerika 144 p.; 2. Soome 70; 3. Saksa 39; Rootsi 27; Inglise 17; Norra 11; Ungari 9; Prantsuse 8; Argentina 6; Sveits ja Austraalia 5; L-Aafrika ja Itaalia 4; Rumeenia 2; Läti ja Haiti 1.

— Cervený, endine Sparta jalgpallimees, debüteeris neil päevil Ameerikas Chicago Sparta nimel St. Louis Raticans'i vastu, mis võideti 8:0. New Yorgis lõi Indiana Flooring Brooklyn Wanderersi 2:0. New Yorgi Giants püüab juba pikemat aega kuulsat Vienna backi Blumi enesele hankida. Ka New Yorgi Giants lõi Brooklyn Wanderersi 5:1.

— Raoul Paoli, Prantsuse kuulitõuke meister, kes oma 37-aastase vanaduse peale läinud suvel 14.69 saavutus ja Prantsuse olümpialootus oli, matkas hiljuti Ameerikasse filmitähena õnne katsuma.

— Hiiglapildi, mis üle 1100 peaportree sisaldab, on maalitud inglase Guy Neville nelja aasta jooksul. Ta on käsitanud sellel kõiki Inglise jalgpallimehi, kes 1883. aastast saadik on karikavõistluse finaalis esinenud. Jäädvustatud on 86 meeskonda ja mitmed jalgpallitegelased.

— Austraalia jalgpallimeeskond tahab Ameerikast olümpiaaastast osa võtta.

Berliini kiri.

On juba hulk aega, kui E. Spordilehele viimati kirjutasin. Sügis on kiirelt möödunud, murdmaajooksude hooaeg on täiel lõkkel. Kõigepealt tänan Teid E. Spordilehe eest, mis mulle ikka armsat Eestit meele tuletab. Lehte loetakse sama hoolsalt ka ikka meie klubis (S. C. Teutonia), ainult leiab Charley Borner (Shveitsi 200 mtr. meister), et illustratsioonide külg on lehel veidi puudulik.

Johann Meimer laseb mind Eesti sportlasi südamlukult tervitada. Meimer on praegu Teutonia teine spordiõpetaja, juhatahes Moabit'i ja Niederschönhauseni osakondi. Ta annab kolm korda nädalas võimlemist ja kergejõustikku, kuid on seejuures puhas amatöör, praktiseerides ainult enese tulevase elukutse vastu. Esimene spordiõpetaja on Teutonia teatavasti ikka Paul Gunia.

Teutonia juhatus esitas mulle soovi, küsida järele Eesti vastavalt spordiliidult, kas ei oleks ta nõus lubama üht Eesti paremat sportlast Berliinis võistelda 4. juunil Teutonia poolt korraldatavatel võistlustel, kuhu iga rahvuse parim esitaja on kutsutud? Kõik sellega ühenduses olevad kulud kaetakse muidugi Teutonia poolt. Nagu mulle klubi juhatusliikmed parun von Axten ja Mundt tähendasid, tahaksid nad Berliinis näha kas Aleksander Klumbergi või Elmar Rähni.

Edasi paluksin ma E. Spordilehes Eesti rekorde 800, 1000, 1500, 1609 ja 2000 mtr-is avaldada, sest mul on nimelt kavatsus — kui jumal aitab — Eesti rekorde 2000 ja 3000 mtr-is parandada. Tänavu suvel näitasin ma järgmisi paremaid saavutusi: 200 mtr. 25,9; 400 mtr. 57,4; 800 mtr. 2.14,6; 1000 mtr. 2.48,6; 1500 mtr. 4.18,6; 3000 mtr. 9.21,4; kõrgus 1.57; kaugus 5.21, kuul (15 saksa naela) 10.77, kuul (10 s. n.) 12.98; 100 mtr. vabaujumine 1.20,1, 100 mtr. rinnuli 1.46,1. Tuleval aastal tahan Eestisse tulla ja midagi näidata! Ma palun mind siiski mitte valesti mõista ja mitte kergemeelseks pidada. Olen ka veel veidi roheline, jaanuaris täitub 18, et midagi suuremat saavutada.

Teutonia juhatusel oli kavatsus hra Aleksander Klumbergi terve kergejõustiku osakonna peatreeneriks kutsuda, kui ta muidugi selle kutse oleks vastu võtnud, kuid asi kujunes teisiti. — Saksa spordinõukogu keelas teda siia tuua, sest et tema arvates ainult sakslasele võib niisugust kohta pakkuda.

Mul oleks mõned küsimused E. Spordilehele: Kas korraldatakse Eesti kergesportlastele tuleval aastal olümpia kursused nende täiendamiseks erialadel Amsterdamist vastu? Nii nagu seda terves Euroopas tehakse. Igalpool antakse välja olümpia ettevalmistusteks roppe summast raha. Mida teeb Eesti riigivalitsus oma atleetide toetamiseks? Saksamaal tehakse päris kohutavat propagandat olümpiaadi heaks. Ma käisin hiljuti Dresdenis, Leipzigis, Chemnitzis, Jenas ja Magdeburgis, igalpool valitseb palavikuline tegevus. Sakslased fantaseerivad, et nad Amsterdamis isegi üldpunktidega Ameerikast ja Soomest mööda jõuavad. Eestiski peaks umbes sama vaimu õhutama.

Mul on kavatsus tuleval aastal Eesti sõjaväkke vabatahtlisena teenima tulla, et hiljem, kui elu juba enam sisse seatud, aega ei tuleks raisata. Paluksin Teid E. Spordilehes teatada, millisesse väeossa oleks mul soovitamast astuda, või leidub koguni mõni eriline sportlaste väeosa? Või leiaksin ma koguni koha sõjaväe spordiinstruktorina, kuna mul põhjalik haridus võimlemises ja kergejõustikus ning lisaks õiget tehnikat oman ujumises, sõudmises, poks's, hokkeis ja käsipallis. Viimastel aladel olen kursused sooritanud. Või olen ma siiski liiga noor!

Talvel hakkab Teutonia esimeses junioride meeskonnas jäähokkeid mängima, mis väga populaarne mäng on meil. Ka Reinh. Schmidt ja Herbert Böcher (Saksa meister 800 mtr-is) mängivad meil hokkeid.

Tervitades

Teie Ernest Ted Neumann.

Toim. märkus: Teie poolt küsitud Eesti rekordid on vastavalt — 1.59,8; 2.39,2; 4.11,0; 4.32,2; 5.57,2 ja 9.18,7.

Võistluskutse anname asjaomastele edasi.

Kursuste korraldamisega kergesportlastele tehakse peatselt algust, nagu Teie E. Spordilehest teisalt lugeda võite, kuigi esmalt üldtreeningu peale välja minnakse.

Erilisi sportlaste koondusi Eesti kaitseväes ei ole, kuid suurt tähelepanu kingitakse kaitseväes spordi üldiselt. Oma soovide suhtes võiksite vast lähemalt pöörduda Eesti kaitseväe spordiinspektori kolonel Maseri poole.

Harry Wills, kauaaegne „must hädaoht“ poksililmameistri tiitlile, koduses miljöö. Teatavasti varises Harry Wills kokku Jack Sharkey löökide all, keda leedulased oma meheks peavad.

Carpentier Ameerika poksijatest.

Carpentier, kes hästi Ameerika poksilõudega tuttav, on ühele Prantsuse spordilehele järgmise intervjuu avaldanud.

Viimasel ajal on paljud Ameerika poksijad, keda võitmatuse oreool ümbritses, pidanud nooremate ees taanduma. Nii Dempsey, Harry Wills, Harry Greb, Mickey Walker ja teised. Praegu tõusev poksigeneratsioon Ameerikas omab haruldase löögitugevuse kõrval veel üliloomulikumat vastupidavust tugevate löökide seedimiseks. See viimane omadus on conditio sine qua non poksijale, kes tahab Ameerikas kõrgele tõusta. Iga Euroopa poksija on Ameerikas kogemusi läbi elanud, et olgu see 8., 10. või 15. roundil, kõige tugevam löökide maru ameeriklast ei murra ja eurooplane enast peksmisega ainult ära väsitab. Mis ameeriklastele edasi üleoleku teiste maailma rahvaste üle poksib annab, on see, et Ameerika palju suuremast ja füüsiliselt paremast materjalist võib oma poksijaid valida, kui teised rahvad. Poksisporti armastatakse Ameerikas enam, kui kusagil mujal maailmas. Tänapäev oskab 80 protsenti kogu ühisriikide meessoost poksida. Neil on poks veresse kasvanud ja neil on hinges omapärane feu sacré. Nõuab määratud pingutusi, et Euroopa poksisporti Ameerikale konkurentsivõimuliseks arendada.

Sokolite peol,

mis suvel Praagas peeti, on avaldatud ametliku ülevaate järel pidupäevadel korraldatud 2085 rongikäiku 1.066.471 osavõtjaga. Pealtvaatajate arv oli iga päev staadionil 150.000, 6. juulil oli tung kõige suurem ja siis oli kohal 160.000 inimest. Harjutustest võttis osa 24.802 meest, 17.125 naist, 16.264 noortmeest, 14.076 tüdrukut, 15.495 keskkooli õpilast ja 12.464 algkooli õpilast. Väljamineku'd oli peo korraldamiseks 14.000.000 krooni, sissetulekuid 10.805.000 krooni. Erilise fondi läbi, kuhu iga sokol oli

maksnud 10 krooni, samuti medallide müügi läbi kaeti puudujääk ja saavutati ülejääk 3 milj. krooni. Sellest kaeti võlg, mis oli tekkinud sokolite maja ehitamisel.

Itaalia — Saksa poksivõistlus

peeti läinud nädalal Berliinis, andes järgmisi tagajärgi: kärbeskaal — Arrosio punktivõit Hundertmarki üle, kukk-kaal — Sacchi p. v. Jonkscheri üle, kergekaal — Volkmar p. v. Cesana üle, kerge-keskkaal — Schröderi p. v. Piazza üle, keskkaal — Pevestorfi p. v. Bonfiglio üle.

Linnadevahelist jalgpalliturniiri

kavatseb Soome jalgpalliliit 1.—5. juunini Helsingis rahvusvahelise jalgpallikonverentsi puhul korraldada. Osa kutsutakse võtma Berliini, Viini, Praaga, Budapesti, Kopenhaageni, Oslo, Stokholmi, Tallinna ja Helsingi linnameeskonnad. Igal meeskonnal tuleks mängida kolm matshi.

Schielberg — Strassbergeri tõstevõistlus.

Schielberg ja Strassberger on vist praegu parimad amatöör tõstemeistrid raskekaalus maailmas. Eelmise Austria meister, teine Saksa. Matsh peeti Münchenis. Schielberg saavutas 5 tõstega kogusumma 532,5 kg., kuna Strassbergeril see 520 kg. jäi. Schielberg rebis vasakuga 75, tõukas paremaga 100, rebis kahega 102,5 surus kahega 120 ja tõukas kahega 135. Strassberger näitas vastavalt: 75; 92,5; 102,5; 110 ja 140.

Uue ilmarekordi

jooksis üliõpilane Montwells Hanoveris (Newhampshire'is, Ameerikas) 120 y. tõketes, näidates aega 14,3. End. oli kanaadlase Thomsoni 14,4.

1926. a. hooaeg. Viljandis

polnud just võistlusriikas, kuid oli selle eest tugev konkurentsivõit, andes 10 uut maakonna rekordi ja mitu rekordist paremat marki. Loodetava kümnevõistleja H. Lilienthali kõrval olid saavutusrikkamad: Täht jooksudes ja Kongas hüpetes. Kõik nimetatud lubavad neilt varsti enamgi oodata, samuti rea vanemate kõrval noorem generatsioon: Kaup, Toom, Valgemäe, kes suuri edusamme teinud ja korraliku treeningu omavad.

Uued rekordid: 400 m. — 55,2 Täht (end. Täht — 56,8); 1000 m. — 2.52,5 Täht (end. Roosi — 3,17); 4×100 m. — 50,85 Toom, Tüits, Valgemäe, Täht (end. V. spü. — 55,0); kuul — 12,17 Reisenberg (end. Reisenberg — 11,38); kaugus hoota — 2,98 Reisenberg (end. Reisenberg — 2,94); kõrgus hoota — 1,32 Andresson (end. Naar — 1,27); kolmik hoota — 8,49 H. Lilienthal (end. Sork — 8,23); kaugus — 6,21 Kongas (end. Aur — 6,18); kõrgus — 1,70 Kongas (end. Aur 1,56); teivas — 2,96 Tüits (end. Kolk — 2,80).

Parimaid tagajärgi, mis selge pildi annab rikkast konkurentst:

100 m. H. Lilienthal — 12,2; Täht — 12,4; Valgemäe — 12,5; 200 m. H. Lilienthal — 24,6; Valgemäe — 25,9; 400 m. Täht — 55,2, Valgemäe — 58,4, H. Lilienthal — 58,4; 1000 m. Täht — 2.52,5, Roosi 3.00,7; 1500 m. Erg — 4.42,5, Kerem — 5,01,6; 3000 m. Vasar — 18.27,4; kuul: Reisenberg — 12,17, Madisson — 12,10, H. Lilienthal — 11,43. Ketas: H. Lilienthal — 36,47, A. Balzar — 35,99, E. Balzar — 35,57. Oda: H. Lilienthal — 48,71; A. Balzar — 46,76; Kerem — 42,71. Hoota kaugus: Reisenberg — 2,98; Tamm — 2,94; Tüits — 2,83. Hoota kõrgus: Andresson — 1,32; Naar — 1,30. Hoota kolmik: Toom — 8,59; H. Lilienthal — 8,14. Hooga kõrgus: Kongas — 1,70; Andresson — 1,65; Nahe — 1,60. Hooga kaugus: Kongas — 6,21; H. Lilienthal — 6,13; Toom — 5,88. Hooga kolmik: H. Lilienthal — 12,65; Täht — 12,47,5; Kaup — 12,41; Toom — 12,36. Teivas: Nahe — 3,18; Tüits — 3,10; Mikk — 3,00.

Võistlus- ja treeninguvõimalusi löi Sakalamaa kaitsemaleva linna malevkonna spordiklubi rohkesti, kes üldse Viljandi spordielu keskkohaks

näib kujunevat. Vanad seltsid, Tulevik ja Spordiring, olid liig passiivsed, kuna märkimisväärt on maak. gümnaasiumi sporditööle kahed kergetõustiku- ja ühed murdmaa-võistlused. Suursündmusteks olid: üleriikline kaitseliidu päev Tallinnas ja linnavõistlus Pärnuga seal. Mõlemad andsid Viljandile fiasko, kuid esimene oli tingitud meeskonna moraalsest lagunemisest parimate ärajäämisel, teine aga just Pärnu korralduse saamatusest ja kohtunikude paigutisest erapoolikusest, mis huvi aetas hooletusega. Eelmiste aastatega võrrelduna on vastmöödunud otse hiilgav ja lubab tulevakski hooajaks lootusi hellitada, veel laialdasema ja põhjalikuma edu sisse.

Jalgpall

raius samuti läbi iga-aastased hallid traditsioonid, võitles vapralt ja lasi end kroonida Kesk-Eesti meistri tiitliga. Kuigi Lääne-Eesti meister Bevetesso kibeda sauna sai, võitis ringkonnavõistluste finaalis Tall. Võitleja. Kaotaja, Sakalamaa kaitsemaleva l. m. spordiklubi, omas suurepärase hegemoonia, omal esimesel tegevusaastal, eriti algul. Parimaks margiks osutus napp kaotus Siirusele — 0:1. Klubi võistles 12 korda, 5 võites, 5 kaotades ja 2 viigistades, väravate vahekorraga 28:20 klubi kasuks. Innukam väravakütt oli Koort, ligi 20 pommiga, Raudsepa ja Sanna järgnedes. Spordiring lappis meeskonna noortest „rüütlistest“ ja sõitis kogu suve ühest kaotusest teise. Sügisel siiski näitas temagi klass tõusu, mis viigis 2:2 kaitsemaleva l. m. spordiklubile ja samuti 2:2 Türi spordiringi II-le väljendus. Viljandi linnameeskond tegi hooajal kaks mängu, kevadel Tall. Võitlejaga 4:1 ja sügisel Pärnu linnameeskonnaga 3:2. Üldse on Pärnu — Viljandi 1923.—26. a. mänginud 17 korda, 8 Viljandi võitu, 7 kaotust, 2 viiki ja 41:32 V. eduks väravaid jättes:

Kahetseda tuleb, et ujumine ja tennis veel unarusse on ja ei kasuta küllalt olevaid võimalusi. Tennist harrastab kitsam ringkond veelgi, kuid ujumine on täiesti juhuslik olnud ega ole ainastegi võistlusteni seni saadud. —gius.

Maailma esivõistlused ping-pongis

algasid 4. detsembril Londonis. Osa võtavad Inglise, Saksa, Ungari, Austria, Tšehhoslovakkia, India, Walesi, Daani ja Rootsi mängijad, kogusummas 80 inimest. Üksikmängus meestele esineb 64, naiste paarismängus 16, meeste paarismängus 32, sega paarismängus 16. Meeskondade võistlustel esineb 7 rahvust.

Meeskondade esivõistlus on jõutud juba läbi mängida ja see andis järgmisi tagajärgi:

Inglise: Indiaga 4:5, Austriaga 5:4, Ungariga 2:7, Saksaga 8:1, Tšehhoslovakkia 9:0, Walesiga 5:4.

Ungari: Indiaga 8:1, Walesiga 7:2, Tšehhoslovakkia 8:1, Saksaga 9:0, Austriaga 4:5, Inglise 7:2.

Wales: Saksaga 7:2, Indiaga 4:5, Austriaga 2:7, Tšehhoslovakkia 7:2, Inglise 4:5, Ungariga 2:7.

Saksa: Austriaga 0:9; Tšehhoslovakkia 4:5, Indiaga 4:5, Inglise 1:8, Ungariga 0:9, Walesiga 2:7.

India: Austriaga 2:7, Tšehhoslovakkia 7:2, Inglise 5:4, Ungariga 1:8, Walesiga 5:4, Saksaga 5:4.

Austria: Tšehhoslovakkia 7:2, Inglise 4:5, Ungariga 5:4, Walesiga 7:2, Saksaga 9:0, Indiaga 7:2.

Tšehhoslovakkia: Inglise 0:9, Ungariga 1:8, Walesiga 2:7, Saksaga 5:4, Indiaga 2:7, Austriaga 2:7.

Üldine järjestus: 1. Austria 5 võitu; 2. Ungari 5 võitu; 3. India 4 võitu; 4. Inglise 4 võitu; 5. Wales 2 võitu; 6. Tšehhoslovakkia 1 võit; 7. Saksa 0 võitu.

Üksikmängus meestele tuli ilmameistriks dr. Jacoby, Ungari, lüües oma kaasmaalast Mechlovitsi finaalis 3:0. Naiste üksikmängus võitis Maria von Mednyansky, Ungari, waleslanna Gubbinsi vastu 2:0. Segapaarimängus tulid meistriteks Mednyansky — Mechlovits ja mees-paarimängus dr. Jacoby — Peci, Ungari.

Shveits — Saksa 3:2.

Maavõistlus peeti 12. detsembril Münchenis. Vahekohtunik Muters, Holland, pealtvaatajaid 40.000. Koosseisud: Shveits: Pache; de Weck—Ramseyer; Neuenchwander—von Arx—Geser; Fink—Brand—Poretti—Weiler—Tschirren; Saksa: Ertl; Beier—Kutterer; Geiger—Köhler—Schmidt; Scherm—Hochgesang—Harder—Wolpers—Hofmann. Kui Ertl on väravast ettevaatamatult välja jooksnud, saab Brand palli ja juhib tühjade postide vahele 1:0. Finki löögi tõrjub Ertl, kuid jääb sellega lamama ja Paretti meisterdab 2:0. Kolmas löödud värav loetakse ofsaidiks. Saksa laste heaks märgib 35 mtr. pealt antud karistuslöögist Hochgesang 2:1, millega vaheajale minnakse. Teisel poolajal lööb Scherm nähtavast ofsaidist 2:2. Võiduvärava lööb Fink Ertli veast.

Poksi katsevõistlused

Eesti-Soome maavõistluse vastu peeti 12. detsembril Kalevi võimlas. Kärbeskaalus võitis Inno (Sport) Luts II (Kalev) napilt punktidega, kuigi Luts tehniliselt parem oli. Viikberg (Sport) löi Lauberti (Kalev) sulgkaalus punktidega tasakaalukas matshis. Hea paar oli kergekaalu Maasik (Kalev) — Lilender (Sport), mis eelmisele kauni töö juures paremuse tõi. Nõrk oli keskaalu matsh Kuuskmann-Springberg (mõl. Sport), mis eelmisele kasuks lõppes.

Tallinna esivõistlused ping-pongis

andsid järgimisi tagajärgi: Üksikmängus meestele — 1. Lasn, Kalev; 2. Feldström, ÜENÜTO; 3. Pukk, Kalev. Üksikmängus naistele — 1. Nellis, 2. Kaarik I, 3. Kaarik II, kõik ÜENÜTO. Paarismängus meestele — 1. Feldström-Klõsheiko, ÜENÜTO; 2. Pukk-Tatsov, Kalev. Segapaarimängus — 1. neu Nellis — hra Hindberg; 2. neu Kaarik II — hra Feldström, kõik ÜENÜTO. Meeskonnamängus — 1. NMKÜ (Suik, Kanarpik, Sostar); 2. ÜENÜTO.

—Lvovi Pogon on tulnud neljandat korda Poola jalgpallimeistriks. Lõpuvõistlused olid tal Varsavi Poloniaga ja Poseni Vartaga.

—S. V. Fürth viib Hispaania võistlusreisil ja pühitsete enneolematut edu — ta löi F. C. Barcelonat 1:0 ja mängis revanšil 3:3.

Praaga Sparta Ameerikas.

(4. lhk. järg.)

New Yorki jõudes saabus teade, et meeskonna kapten Perner Ameerika liidu poolt diskvalifitseeritud, kuigi sel niisugune õigus rahvusvahelise kombe järel puudus. See halvas vigastatud ja moraalselt löödud Sparta tuju lõpuliikult. Tuli jälle Brooklyn Wanderersi vastu mängida, ja Agar Nathan janunes võidu järel. Sparta tahtis skandaalset hoiduda ja tegi kõik, et ameeriklasi mitte ärritada. Wanderers võitiski 3:1. Väravas oli Fischer, backiks Gross, edasi Drucker, Nemes, Eisenhoffer, Kalman Konrad. Viimane mäng Ameerikas peeti amatöörmeisteri Galicia vastu, mis 1:1 lõppes.

Bilanss.

Sparta — All Stars New York 4:0, Sparta-Brooklyn Wanderers 3:3, Sparta — Giants 6:0; Sparta-Fall River 2:3; Sparta — All Stars Cleveland 6:2; Sparta — All Stars Chicago 1:0; Sparta — Ulster United 4:4; Sparta — All Stars St. Louis 5:3; Sparta — Sparta Chicago 9:0; Sparta — All Stars Detroit 2:1; Sparta — Brooklyn Wanderers 1:3; Sparta — Galicia New York 1:1. Seega 7 võitu, 2 kaotust, kolm viiki. Seega parem tagajärg kui Viini Hakoahil, kes kümnest mängust 2 kaotas. Hakoahi võitjad said seejuures Spartalt lüüa.

Tagasisõit.

3. novembril alati hiiglaaurik „Berengaria“ tagasisõitu Euroopasse. Laev on 52.000 tonni, 9-kordne, 300 mtr. pikk, 20 mtr. üle vee pinna, vee all 30 mtr. Kuue päeva järel oldi jälle Cherbourgis. Seal Pariisi ja kiirkongiga Praagasse, kus ülipidulik vastuvõtt osaks sai ja 50.000 inimest oma tuliseid tundeid väljendasid.

Vaatamata meelitate tingimuste peale, jäi Sparta meeskonnast Ameerikasse ainult Cerveny, kelle Chicago Sparta 1000 dollari eest lunastas. Cerveny oli Praagas vaene lukusepp ja liisaks sõjainvaliid, läbilastud käega. Chicagos opereeris ja arstis tšehi doktor Psota ta käe ning palkas ta enesele shoffööriks, kellega ta ühes lähemal ajal ekspeditsiooni Alaskasse ette võtab. Chicago Sparta käest saab Cerveny 2000 dollarit.

On kuulduki olnud ka terve rea teiste Sparta mängijate minekust Ameerikasse, kuid kindlat ei ole praegu midagi. Tšehi klubid Slavia Cleveland ja Chicago Sparta tahaksid neid küll meeleldi, kuid nad ei jõua meelitavat pakkuda. Rikkamad klubid New-Englandis eelistavad jällegi inglise ja shoti professionaale.

Indiaanlastest.

(3. lhk. järg.)

Ajaloo on ennemgi olnud suuri indiaanijooksjaid. Umbes sada aastat tagasi oli sattunud keegi indiaanlane Põdrajalg Inglismaale, kus ta mängides võitis kõiki inglise jooksumestrid, lüües rohkesti ilmarekorde, milledest mõned seisid kakskümmend aastat ja enam.

Väsimatu indiaanlane Longboat Kanadast võitis palju maratone omal ajal. Ta oli kasvult väga pikk ja kõhn, jooksis kergelt, lendavat stiili. Kuid ajajooksul hakkas ta liialt rõõmu tundma „elutilgakese“ vastu ja tõi ohvriks sellele oma jooksjakarjääri.

Kui Nurmi oli Ameerikas, võistlesid temaga paljud indiaanlased ja mitmed neist näitasid haruldast jooksuandi. Nüüd olevat indiaanlaste rahvuslik igatsus ja salajasem soov, kasvatada endale Nurmit. Neil olevatki juba üks tüüp, kes võitnud kõik viimaseaja indiaanlaste omavahelised jooksvõistlused.

Rootsi jalgpalliseeria

esimene voor lõppes läinud pühapäeval matshiga Uddevalla — Öergryte Göteborg, kus läinudaastane meister Öergryte tabeli viimast ainult 1:0 võita suutis. Teine jalgpalliseeria voor algab aprillis, kuna talvekuudel puhkus valitseb. Juunis lõpetatakse teine voor, kuna siis mõne nädala pärast uus esivõistlus algab. Gais Göteborg ja JFK Göteborg omandasid 13 mänguga esimeses voorus 21 punkti, HJF Helsingborg 20, Öergryte Göteborg 18., Slepner Norrköping, Eskilstuna a 13 punkti jne.

Eesti raskejõustiku harjutusruumidest.

Muljed matkamiselt.

Raskejõustik, maadlus ja tõstmine, on Eesti lühida spordiajaloo kuulsusrikkaim lehekülj. Kuivõrd aga viletsad ja puudulikud on meie raskejõustiklaste harjutusolud, tingimused, selle üle puuduvad meil seni andmed. Asjast kõrvalseisjal on isegi raske uskuda, millistes halbades ja otse tervistrikkuvates kohtades tuleb meie meestel harjutada. Selle järel ei oleks põhjust imestada, et meil nendel aladel massilist juurekasvu ei ole ja hiilgenimedega atleetidele alati väärilist järeletulijat ei leidu.

Rohkelt kodumaal liikudes on nende ridade kirjutajal enam-vähem selge pilt olukorrast tekkinud ja selle märkimine siinkohal ei tohiks üleliigne olla, et meie tähelepanu lähemas tulevikus harjutusolude parandamiseks liikuma panna.

Alustame Tallinnaga. Suurim selts on Kalev. Liikmeid palju, kuid aktiivseid liikmeid, nende hulgas ka raskeportlasi, vähe. Võimla enam-vähem rahuldav, kuid maadlusruum vilets. Kõigest seitse jalga kõrge, kitsas, halva valguse ja õhuga. Tõsteruumis läheb pikematel meestel kang lakke. Ka on hädaohtlik suuremaid raskusi tõsta (ruum asub teisel korral), pehastanud maja ähvardab kokku variseda. Dush on kättesaadaval.

V.-s. Spordil võimlat ei ole. End. Falgimaja väikest saali kasutatakse otstarbekohaselt maadluseks, tõstmiseks ja poksiks. Riietusruum ja dushituba on selle kõrval. Puhtuse, valguse ja õhu suhtes on Spordi harjutusruum kõige vastuvõetavam.

Eelmine kasutab v.-s. Spordi ruume, teistel on endil rahuldavad olud.

Provintsis on nimekam raskejõustiku selts Tartu Kalev. Seltsil puuduvad oma harjutusruumid. Suvel maadeldi lausa taeva all, saepurul, talveks sai selts juudiseltsi niiskes keldris enesele harjutusruumi, mis ainult 7 ruutsülda suur. Seal poksitakse, maadeldakse ja tõstetakse läbisegi. Põrand on kivist, puudub ventilatsioon, dush ja maadlusmatil pealisriie, ilma milleta ei saa puhtust pidada. Tartu NMKÜ'l on võrdlemisi soodsad ruumid, kuid võimla poolest seisab esikohal Tartu saksa selts.

Pärnu on Tartuga võrreldes ennast paremini suutnud sisse seada. Tegevamad seltsid on Tervis ja Vaprus. Eelmise harjutusruum on veidi kitsas, kuid muidu korralik, maadlusmatt hea. Poksi jaoks jääb ruum napiks. Dush ja võimla puuduvad. Võimlemas käiakse linna võimlas. Vapruse ruumid on Tervise omadest veidi halvemad.

Pärnu lähedal asuvas Sindi alevis on elujuline selts Kalju. Harjutusruumideks kasutatakse rahvamaja. Maadlusmatt kõva ja vilets.

Valgas oli kord Tallinna Kalevi haruseltsi asutamisega elavus tekkinud, kuid see rauges millegipärast. Peapõhjuseks oli vist ruumide puudumine. Imestada tuleb, et Säde selts ei ole oma heade ruumide juures spordiosakonda asutanud.

Võrus ei ole praegu spordiseltsi. Tegutseb ainult sõjaväe spordiring.

Teguvõimsamaid seltse meie provintsis on kahtlemata Narva karskusselts Võitleja, kelle spordiosakonnal kaunis soodsad ruumid.

Maadluse jaoks on eriruum, kaunis hea matiga. Dush ja võimla puuduvad. Head inimmaterjali palju.

Rakveres püüab elavalt tegutseda Kalev, kuid väikesed ja viletsad ruumid ei luba raskejõustikku kuigi kõrgele tõusta. Türil, Paides ja Tapal on ruumide puudumine nähtavasti surmanud raskejõustiku algidudes.

Kokkuvõttes süngel pilt. Huvi ja tahtmist ei puudu noortel kusagil raskejõustiku vastu, kuid ruumide puudumine seab neile võitmatu kammitsa ja mõneaege asjatu rabelemise järel kaob huvi.

Oleks erilisel kaaluv peatükk meie juhtivate spordiorganisatsioonide tegevuskavas ruumide küsimus. On ju selge, et hoobiga kõike korraga ümber luua ei saa, olude parandamine nõuab suuremaid kapitale, kuid selge ülevaate soetamine harjutusruumidest, näpunäidete andmine nende otstarbekohasemaks sisseseadmiseks ja isegi huvi äratamine harjutusruumide leidmiseks kohtadel, peaks esimeses järjes vastavate organisatsioonide mure olema. Muidu ei pääse meie raskejõustik praegusest seisukorrast edasi ja inimesed võivad harjutamisega oma tervisele kasu asemel kahju saada.

N. K.

Stopper
on ideaalsem
jõulukink
sportlasele.

H. MARKOVITSCH.

Tallinnas, Viru tän. 15. Tel. 26-52.

Kolmas suuremat kasutamist leidv asutus Tallinnas on NMKÜ võimla. Ta piirdub siiski viimasel ajal ainult võimlemise ja pallimängudega, kuna elujuline poksijatekoondus oli sunnitud tänava lagunema, sest et ruumide kasutamiseks poksijatele enam aega üle ei leitud jääma.

Veel võiks nimetada politseikooli ja sõjaväe õppeasutusi, kus raskejõustikku harrastatakse.

— Jim Maloney võitis 3. detsembril New Yorgis Madison Square Gardenis 15.000 pealtvaataja ees sakslast Franz Dienerit 10-roundilises matshis punktidega.

— Saksa riigipäev määras 20.000.000 Emk. turnihalli ehitamiseks Berliini spordifoorumile, 20.000.000 Emk. tööliste spordikooli ehitamiseks Leipzigi ja 10.000.000 Emk. noorte spordijuhtide staadioni ehitamiseks Münsteri.

— Tiger Flowers, keskaalu poksilimeister, võitis Chicagos 10-roundilises matshis Eddie Huffmani punktidega. Huffman oli hiljuti võitnud Carpentier.

— Mickey Walker võitis läinud nädalal Jack Maloney ja omandas seeläbi shansi ilmameistri Tiger Flowersi väljakutsumiseks.

— Otto von Porat, end. Norra meister poksis ja Pariisi olümpiavõitja raskekaalus, võitis oma teisel elukutselisel matshil Ühisriikides Jimmy Delaney (mitte vahetada ilmameister Jack Delaneyga) 10 roundiga punktidega.

— Hungaria sai lisaks eelmises lehes toodud kaotusele, Ungari esivõistlustel ka Bastyalt 0:1 hüüa.

— Hakoah võistles Viennaga Viini esivõistlustel 3:3, kuna Austria (end. Amateure) Floridsdorfi 6:1 vitsutas.

Maaüldne pikema teatejooksu

korraldas Atlantic City spordiselts Filadelfias, kus 11-liikmelised meeskonnad 64 miili (103 km.) katsid. Võitis Finnish American Athletic Club ajaga 5 t. 39 m. 35 sek. Filadelfia Medow-

brook ja New Yorgi Athletic Clubi ees, kes vastavalt aegu näitasid 5.42.45 ja 5.54.45.

— „Kui ei ole jalgpalli, pole tarvis ka kooli!“ Sarnase pealkirjaga plakaatide all korraldasid hiljuti 500 Cornelli üliõpilast protestimitingu linna tänavatel, kui ülikooli valitsus oli otsustanud jalgpalli kooli spordikavast kustutada.

Uiske

ja nende osad, habeme- köögitasku ja lauanuge, juukse- ja habemeajamise masinaid, Rootsi priimuseid ja jootmise lampe, triik- ja liha-hakkimise masinaid, email köögimõõdud, raua- ja puusepa tööriistu, ehituse materjali jne. suures väljalikus mõõdukate hindadega.

F. Wahtmeister.

S. Tartu maant. nr. 1. Kõnetr. 50.

O/y.

Urheilutarpeita

Helsingis.

Soovitab kuulsaid suuski

Telemark,
Turist,
Ideal

ja kõiki tarvisminevaid talispordi abinõusid. Saadaval

Tallinnas, o-ü. ESTO,

Tallinn, Pikk t. 47.

Tartus, E. V. JÜRGENS,

Tartus, Vana t. 17.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Juukselõikaja - Coiffeur GRANBERG

Tallinn, Lai tänav 7.
Reval, Breitstrasse 7.
Telefon 20-12.

— Prantsuse löi Antverpenis peetud jäähokkei maavõistlusel Belgiat 2:1.

— Itaalia olümpia komitee on otsustanud 200 meest Amsterdamis olümpiaadile saata. Need 200 leiavad Amsterdamis, nagu inglased ja prantslasedki, elukorteri laeval.

A/S. DROMMETER & K^o

Tallinnas, Lai t. 5.

Soovitab:

Elektri

lae-, laua- ja
seinalampe,
-triikraudu,
-keeduriiste,
-mootore jne.

Hinnad odavad.

Alaline suur vabrikuladu
Wiini**Ferro-Watt'i**
hõõglampe.

Puuvilla-, floor- ja
siidisukki,
moodsat ja elegant siidist
«Luxus» pesu,
vastupidavat puuvillast ja
villast

trikoopesu,
spordi-
kostüüme

valmistab

trikoo- ja sukavabrik
Oskar Kilgas

Tallinn, Püri tän. 3, tel. 2-23

Saadaval paremates pudu-
ja pesukauplustes.

E. T. K.
kalafööstuse
saadused:

kilud, sprodid, sardiinid.

Oa- ja viljakohvid.
Naturaal õuna- ja marja-
veinid.

Müügil kõigis
ühiskauplustes.**B. Rosenholm**

Pika ja Rataskaevu tänava nurgal, 2

Suures väljavalikus:

raua ja puusepa tööriistu, ehituse
lukke, hingesid, kruvisid ja naelu:
mööbli lukke, silte, habeme-,
tasku-, köögi- ja lauanuge; juuk-
se- ja habemelõikamise masi-
naid; Rootsi priimuseid ja joot-
mise lampe; triikmasinaid, liha-
hakkimisemasinaid, kalapüügi tar-
beid, aiatööriistu jne., Ameerika
pesuväänamise masinaid, Ameerika
pesurulle, koksi ja petroleumi
ahjusid, liuraudu ja tõukekelke.

Kõnetr. 31-00

Kõnetr. 31-00

Soovitame ladust suuremal ja vähemal arvul
kodumaa valmistatud

jääpalliuiska

(HOKKEI-BANSHID)

Täiesti vastavad nõuetele, mida
töendav. E.S. „Kalevi“, „Sporti“
ja teiste kodumaa spordiseltside
poolt välja antud tunnistused.

Hinnad ja headus võistlemata välismaa oma-
dega, näituseks kirjutab T. S. S. „Kalevi“ —
Teie vabriku poolt valmistatud jääpalliuisud
(pantschid), millistest mõned paarid meie mees-
konnal tarvitada olid, on meie oludes vastu-
pidavad ja head ja ei jää välismaade omist
taha, isegi osutuvad saksa uiskudest paremaks,
::: kõva ehituse suhtes. :::

Ainuesitus

A.-s. Hüppler & Ko.

Tallinnas,

S. Tartu m. 45,

kõnetraat 901.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

Soovitab talispordi hooajaks

suuski,
kelkused,
liuraudu,
jääpalli tarbeid

ja kõiki muid spordiabinõusid parimatest
kodu- ja väljamaa tehastest.

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.

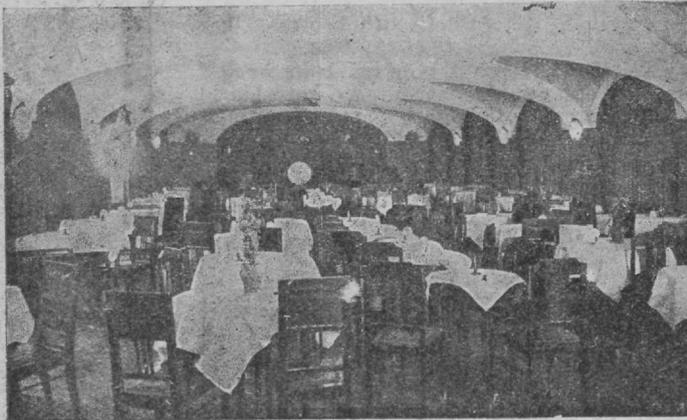
Café

„Marcelle“Raekojaplats,
kõnetraat 30-50

Iga päev kella 5—7

Five o'clock
tea dancing

ja õhtul kella 9. peale

suur kabaree programm ja tants.

Mängib originaal „Blue Star Band“.

P. S. Sportlastele iga päev, peale laupäevade ja pühapäevade,
iga Eesti spordiseltsi liikmekaardi ettenäitamisel 20% hinnaalandust.

K. m.

„SPORT“

Tallinn,

Narva maant. nr. 19.

Telef. 23-00.

Soovitab suures valikus:

Kelgud igas suuruses,
uisud,
uisusaaapad,
suusad,
suusasaapad,
tõukekelgud,
jääpalli varustus,
spordikamsunid.